

Pobzornik

glasilo delovne organizacije

Spopasti se moramo z lastnimi slabostmi

KOMUNISTI V PRIPRAVAH NA 8. SEJO CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

V okviru priprav na 8. sejo centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije, ki bo v prvi polovici oktobra spregovorila o uspehih in nalogah komunistov pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, so bili dogovorjeni obiski članov centralnega komiteja v posameznih osnovnih organizacijah in aktivnih. Taki obiski so v naši občini bili v Brestovi TOZD Pohištvo, osnovni šoli Cerknica, Nanosu — TOZD Trgovina Rakek, Kovinoplastiki — TOZD Okovje ter v aktivu delavcev komunistov — neposrednih proizvajalcev. Na teh razgovorih so sodelovali članica centralnega komiteja, ki je zadolžena za našo občino, Stanka Horvat, poleg nje pa še člani predsedstva občinske konference ter v posameznih primernih tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS notranjske regije.

Zaradi časovne stiske smo se dogovorili, da bomo v nekaterih ostalih osnovnih organizacijah imeli posebne seje, na katerih bi se komunisti opredeljevali do najpomembnejših vprašanj, s katerimi se srečujejo pri svojem delovanju. Te organizacije so bile: IMOS SGP Gradišče Cerknica, osnovna šola Stari trg, Kar-

tonaža Rakek, Novolit Nova vas, GG TOK Cerknica.

Namen vseh dejavnosti je bil, ugotoviti, kako so komunisti v lastnem okolju pričeli uresničevati naloge iz programa gospodarske stabilizacije, koliko so bili pri tem uspešni in kolikšna je idejnopolitična usposobljenost komunistov za uresničevanje

ključnih nalog zveze komunistov.

Sprejeti dokumenti o dolgoročni gospodarski stabilizaciji si cer omogočajo neposredno uresničevanje tega dokumenta, istočasno pa terjajo temeljito razčlenjevanje nalog v posameznem okolju. Da bi bila zveza komunistov pri uresničevanju takšne naloge resnično učinkovita v življenju ter delovanju gospodarskega in političnega sistema, mora temu cilju prilagoditi metode in način svojega delovanja.

Naj ob tem poudarimo, da temelji ocenjevanje uspešnosti komunistov pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije na mislih z 9. seje CK ZKJ letašnjega 25. julija, ko je v sklepih med drugim zapisano: »CK ZKJ ugotavlja, da je uresničevanje programa gospodarske stabilizacije najbolj neposreden in najglobljiv zravnredni interes in potreba delavskega razreda in delovnih ljudi ter pogoj za doslednejšo in celovitejšo uveljavitev njihovih

Ko kritično ocenjujemo preteklo obdobje, ne smemo zanikit vsega doseženega. Dejstvo je, da se samoupravni socialistični odnosi vse bolj uveljavljajo in da postajajo pogoj za tem boljšo izrabbo sedanjih proizvajalnih sil in za njihov prihodnji razvoj. Samoupravljalcji, ki so danes bolj izobraženi in idejno osveščeni kot v preteklosti, se spopadajo s tistimi, ki bi radi sami odločali v imenu delovnih ljudi. Izkušnje v številnih kolektivih in samoupravnih skupnostih nam zgovorno kažejo, da se tam, kjer je samoupravljanje bolj razvito, dosegajo boljši rezultati v gospodarjenju in razvoju in obratno.

Programa gospodarske stabilizacije ne bo lahko uresničiti. Soočali se bomo s težavami in številnimi odpori. Na boljšem bodo tam, kjer se bodo pravočasno prilagodili zahtevam gospodarske stabilizacije, in na slabšem tam, kjer bodo iskali rešitve od državnih organov in terjali solidarnost drugih. Nalog se ne da uresničiti z besednim izrekanjem za stabilizacijo ali ponavljanjem stališč višjih organov in čakanjem, da bo nekdo drugi, ne pa vsaka celica združenega dela in institucija političnega sistema naredila tisto, za kar je po ustavi zadolžena.

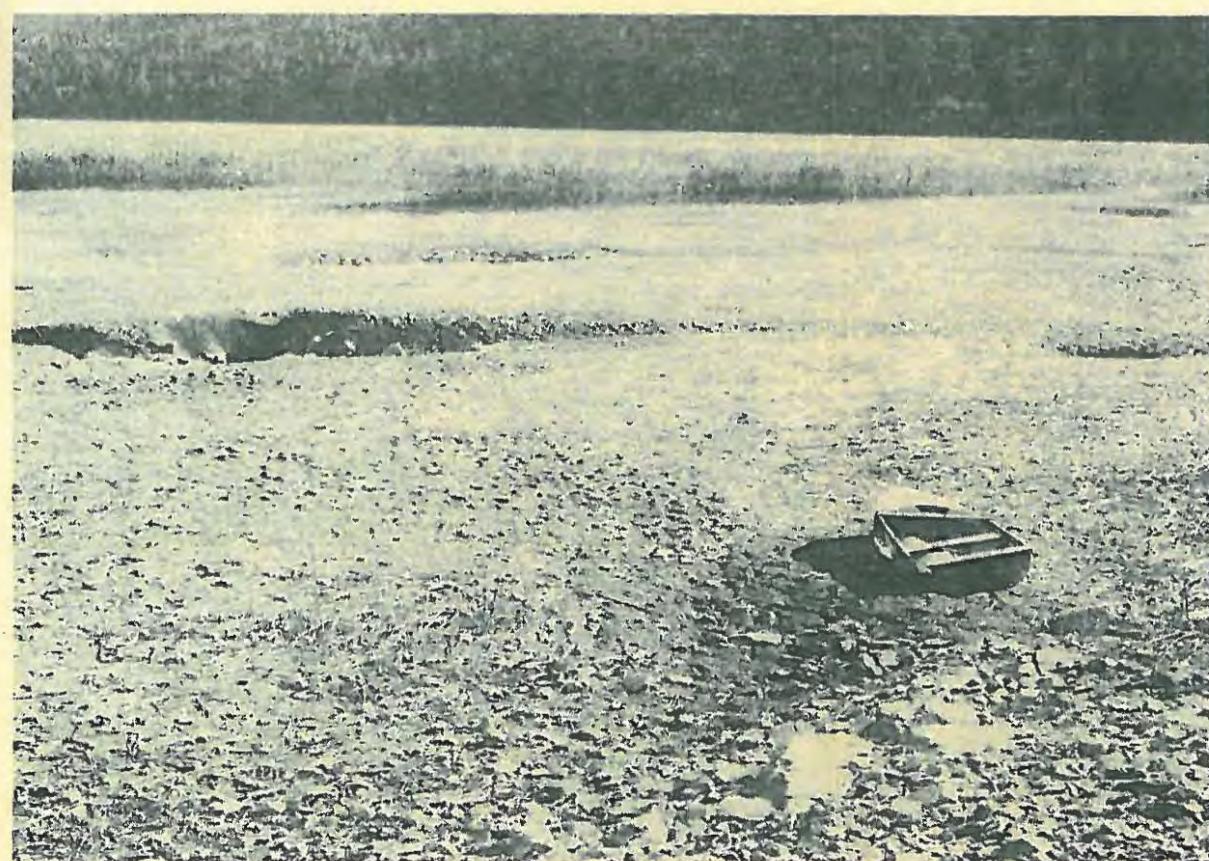
Franc Popl na logaškem srečanju borcev in aktivistov NOB Notranjske

— Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram je še vedno preveč delovne in tehnološke nediscipline. To delavci povezujejo z vprašanjem odgovornosti in pri tem poudarjajo staro resnico, da se odgovornost ugotavlja predvsem pri delavcih v proizvodnji, medtem ko so delavci v delovnih skupnostih ter tehnokonomske administraciji praviloma izvzeti.

— Komunisti so posebej opozorili na že kronične težave z oskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom ter na nepravilnosti, ki se ob tem pojavljajo. V občini so znani primeri, ko so naše delovne organizacije sovlagale, da bi si zagotovile potrebne surovine in reprodukcijski material. V zaostrenih pogojih gospodarjenja pa se ravno ob tem kažejo napake, ko si proizvajalci po poti sporazumevanja in dogovarjanja ter na osnovi planov ne morejo zagotoviti potrebnih materialov. Ta vprašanja, ki so povezana s stalno spremnijočimi se pogoji za gospodarjenje, predvsem pri pravici razpolaganja z devizami, še dodatno ovirajo normalno poslovno in samoupravno odločanje. Vzopredno s tem se v posameznih okoljih med komunisti in med drugimi delavci pojavlja nezaupanje do vodilnih delavcev.

— Ravno v času, ko organizacije združenega dela teže pridobivajo svoj dohodek, je opaziti tudi povečano nezadovoljstvo delavcev do režije (tozdovske in družbene) in v okviru tega še posebej v odnosih do delovnih skupnosti in prodajno-komerčnih temeljnih organizacij. To je dokaz, da svobodna menjava ni zaživelja in da še vedno živi ne.

(Konec na 2. strani)

Letošnje poletje na Cerkniškem jezeru

Spet so zavíhrale zastave

PROSLAVA 40-LETNICE BRAČIČEVE BRIGADE IN NOTRANJSKEGA ODREDA

V okviru praznovanj letošnjega občinskega praznika je bila 24. septembra pri snežniškem gradu v Loški dolini osrednja proslava cerkniške občine v počastitev 40-letnice ustanovitve Bračičeve brigade in Notranjskega odreda. Pod pokroviteljstvom TOZD Orodjarne loške Kovinoplastike, ki letos slavi pomemben delovni jubilej, je bila nosilec proslave krajevna konferenca SZDL Loška dolina.

Da je bila proslava prav v Loški dolini, je pomembno zavoljo tega, ker je bila Bračičeva brigada ustanovljena leta 1943 na Knežji njivi — sprva kot Loška brigada in kasneje preimenovana v Bračičovo, in da je Notranjski odred, takrat leta 1943 že tretjič ustanovljen, deloval na tem območju.

Ob zvokih partizanskih koračnic pihalnih godbe Kovinoplastike so se v sončnem dopoldnevu zbirali borce obeh enot. Pomembno je poudariti, da je večina borcev Bračičeve brigade prišla s Štajerske, kjer je ta brigada v sklopu legendarne XIV. divizi-

je izbojevala končno zmago 15. maja 1945 na Koroškem.

Pred partizanskimi enotami je slovensko proslavo pričel predsednik skupščine občine Cerknica Edo Lenarčič in pozdravil vse prisotne, posebno pa borce obeh enot, delegacije osnovnih šol, ki nosijo ime po brigadi Mirka Bračiča, Marijana Brecija, Člana sveta federacije ter delegacij iz pobratenih občin Čabar in Slovenske Konjice.

Slavnostni govornik je bil sekretar predsedstva občinske konference zveze komunistov Drago Frlan, ki je v svojem nagovoru poudaril neprecenljiv

delež, ki so ga enote dale v osvobodilnem boju in ljudski revoluciji. Orisal je njihovo razvojno pot od ustanovitve do osvoboditve. Med drugim je dejal, da ni naključje, in da nam ne sme biti v napoto in odveč, ko se v času težkega gospodarskega položaja zbiramo na taki slovesnosti. To smo dolžni tistim, ki so se borili za našo svobodo in posebno tistim, ki so za našo svobodo dali svoje življenje. Naš družbeni razvoj izhaja iz revolucije, ki so jo začeli še živeči borce in bori, ki so za te ideje padli.

Sledil je kulturni program, ki so ga izvajali moški pevski zbor iz Loške doline, mladinski pevski zbor osnovne šole Heroja Janeza Hribarja, recitatorji amaterskega gledališča Svobode Loška dolina in seveda nepogrešljiva godba Kovinoplastike. Borce Bračičeve brigade pa so podelili spominske plakete tistim šolam po Sloveniji, ki nosijo ime te udarne brigade.

Po končani proslavi je bilo tovariško srečanje s partizanskim golažem in kasneje z nastopom folklorne skupine Sava iz Kraňa.

Zal pa je letos zbledelo vnema polharjev, ko naj bi se slavje nadaljevalo v »polharsko noč«. Kaj takega se nam prihodnje leto ne bi smelo zgoditi.

Vsa pohvala pa gre delovnim organizacijam Loške doline za podporo in pomoč, da je počastitev tega slavnostnega jubileja dobro uspela.

T. Obreza

O NAŠEM GOSPODARSKEM POLOŽAJU

S PRETEKLE SEJE OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV V TOZD POHISTVO

Na sestanku je tekla beseda o trenutnem gospodarskem položaju temeljne organizacije in kako uresničujemo program gospodarske stabilizacije. Največji problem v naši tovarni predstavlja negativen rezultat iz prvega polletja. Da bi to popravili, je bil izdelan sanacijski program, v katerem so podrobno opredeljene vse naloge in ukrepi za doseganje boljših rezultatov v drugi polovici leta.

Osnovna organizacija bo ta vprašanja pogosto dajala na dnevni red in vztrajala pri prizadevanjih, da se sanacijski program brez pogojno uresniči. Temeljna organizacija si bo prizadevala za dosledno izpolnjevanje izvoznih obveznosti in za razširitev programa za izvoz.

Komunisti si bodo prizadevali, da bodo med zaposlenimi uživali večje zaupanje. To pa bodo dosegli tako, da bodo povečali svojo aktivnost, da bo komuniste bolj čutiti v okoljih, kjer delajo in živijo. Na sestanku so ugotovili, da trenutno stanje ni takšno, ker komunisti niso vsi delavni in niso pripravljeni za dosledno prizadevanje za izboljšanje gospodarskega stanja. To pa seveda zmanjšuje vpliv in ugled dela osnovne organizacije.

Zaradi slabih gospodarskih rezultatov so nizki tudi osebni dohodki. Po drugi strani pa iz dneva v dan rastejo cene, kar vpliva na realno vrednost osebnih dohodkov. Zaradi težkega gospodarskega stanja so si komunisti zadali naložo, da je treba za vsako ceno povečati storilnost, pa tudi ekonomičnost, da je potreben izboljšati organizacijo dela, pa tudi delovno disciplino. Še bolj kot v normalnih razmerah je treba v sodelovanju v samoupravni in delegatski sistem priznati delavce, da bi tako sprejemali in razreševali ukrepe, ki so v njihovem interesu.

J. Klančar

D. Frlan

Nakopičene gospodarske težave so predvsem posledica prečasnega uveljavljanja samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov v naši družbeni praksi. Pri tem mislim zlasti na uveljavljanje pravic, dolžnosti in odgovornosti delavcev v temeljnih organizacijah zdržanega dela, da v odnosih medsebojne povezanosti in soodvisnosti z drugimi delavci v celoti odločajo o pogojih, sredstvih in rezultatih dela.

Posledica tega je, da se pri gospodarjenju in razvoju niso dovolj upoštevale ekonomske zakonitosti, da se je trošil še neustvarjen dohodek oziroma več kot je bilo ustvarjenega, da se ni moglo uveljaviti enoto jugoslovansko tržišče, ker so se številne organizacije zdržanega dela in družbenopolitične skupnosti zapirale za svoje plotove. Povedati je treba, da sta gospodarska in razvojna politika pod pritiskom zaostalih delov zdržanega dela in enega dela subjektivnih sil odločilno prispevala k sedanjim težavam.

France Popit na logaškem srečanju borcev in aktivistov NOB Notranjske

Pravočasno moramo začeti z delom

PRIPRAVE GOSPODARSKEGA NAČRTA ZA PRIHODNJE LETO

Resda je pred nami še nekaj mesecev do konca leta, vendar je to že čas, ko se moramo načrtneje lotiti priprav gospodarskega načrta za leto 1984. Še posebej je to potrebno zato, ker je naš sistem načrtovanja poseben in sloni na sporazumevanju in dogovaranju med nosilci planiranja, kar vsekakor zahteva daljši čas do dokončnega oblikovanja plana.

Zakon o planiranju postavlja kot temeljnega nosilca načrtovanja delavca, ki dela z družbenimi sredstvi. Pri nas je bilo in je še veliko razprav o planu, o zavestnem usmerjanju ne samo gospodarskega, ampak celotnega družbenega sistema, še posebej zato, ker se naš samoupravni družbenogospodarski sistem razlikuje od vzhodnih socialističnih sistemov, pa tudi od kapitalističnih sistemov.

Vendar se je vseskozi razpravljalo o tem, ali plan ali trg ali oboje in koliko katerega. Ko se je izkristaliziralo, da potrebujemo plan in trg, torej plansko — tržni oziroma tržno — planski sistem, smo se lotili izdelave posebnega sistema načrtovanja, ki naj ustreza našim razmeram.

Opredelili smo nosilce planiranja, sistem medsebojnega povezovanja, sporazumevanja in dogovaranja med posameznimi nosilci, pristojnosti posameznih nosilcev, način sprejemanja planskih dokumentov, vrste planov in tako naprej.

Nismo pa opredelili metodologije samega načrtovanja, še posebej ne metodologije načrtovanja v organizacijah zdržanega dela. Nekoliko bolj je opredeljen sistem srednjoročnega načrtovanja (akti, ki jih mora vsebovati), letni plan pa je pravzaprav le izvedbeni akt o uresničevanju srednjoročnega plana. Zato ima tako rekoč vsaka organizacija zdržanega dela svojo metodologijo letnega planiranja.

Dejstvo pa je, da mora vendarle vsak plan opredeliti nekatere osnovne kategorije; na primer proizvodnjo, zaposlene, nabavo z uvozom, prodajo in izvoz, dohodek in njegovo delitev, vlaganja, predvidene kazalce uspešnosti ...

Sestavni del plana so tudi politika, smer in cilji, ki jih naj bi uresničili v prihodnjem obdobju, pa tudi ukrepi za doseganje zastavljenih ciljev. Tako v Brestu izdelamo vsako leto tri planske dokumente, ki tvorijo zaokroženo celoto:

- poslovno politiko,
- plan,
- ukrepe za uresničitev plana.

Poslovna politika je pravzaprav gospodarska usmeritev celotnega kolektiva; zato mora na njeno sestavo vplivati celotni kolektiv. Zato je analitsko-planska služba izdelala izhodišča, ki vsebujejo osnovne smeri, katerim naj bo dan poudarek v prihodnjem letu. Prav tako so v teh izhodiščih opredeljeni tudi nekateri nosilci, ki morajo opredeliti posebnosti svojih področij, ki jo tudi nadrobneje poznajo.

Osnova vsakega predvidevanja pa mora biti vsekakor analiza o uresničevanju sprejetega v sedanjem letu. Upoštevati pa je tre-

ba tudi opredelitev širše skupnosti (občinska, republiška, zvezna resolucija), ki pa zaenkrat še niso znane, čeprav so že v pripravi.

Vsekakor pa pri opredeljevanju ciljev za prihodnje leto ne bomo smeli mimo takoj imenovanih Kraigherjevih stabilizacijskih dokumentov (ki so že znani in sprejeti), mimo usmeritev, ki jih pripravlja republiška stabilizacijska komisija (v tem času potekajo razprave) in seveda mimo naših lastnih možnosti.

Za naš drugi planski dokument — plan za leto 1984 — sta že izdelana planska metodologija in terminski plan, ki opredeljujeta dejavnosti, nosilce in metode za izdelavo posameznih elementov plana, pa tudi rokovno opredeljujeta potrebne naloge za sestavo plana. Pri tem naj omenimo, da so pogoji gospodarjenja za leto 1984 še neznani (pogosto so neznani tudi med letom ali se zelo hitro in večkrat spreminja), kar je vsekakor ena od velikih težav za naše načrtovanje.

Druga stvar, ki jo bomo morali pri izdelavi plana za leto 1984 upoštevati, pa so tudi spremembe našega srednjoročnega načrta na področju naložb.

Ob vsem tem lahko že na osnovi letošnjega poslovanja ugotovimo, da bo leto 1984 izredno težko in bo od nas vseh zahtevalo kar največje napore, da čim bolj ublažimo padanje življenske ravni in ustvarimo pogoje za hitrejši in kakovostenje razvoj.

M. Širaj

Priznanje, ki ga je BRESTU podelil KLI Logatec ob svoji 30-letnici uspešnega razvoja in dela — za dolgoletno plodno sodelovanje.

Preživeli borce Bračičeve brigade, ki so se udeležili legendarnega pohoda XIV. divizije na Štajersko. Zanje je občinski odbor ZZB NOV Cerknica avgusta priredil pristran tovariški sprejem. Srečali pa smo jih tudi pred dnevi pri gradu Snežnik na proslavi 40-letnice Bračičeve brigade in Notranjskega odreda.

Spopasti se moramo z lastnimi slabostmi

(Nadaljevanje s 1. strani)
zaupanje med posameznimi kategorijami delavcev oziroma da se pojavitajo vprašanja o potrebnosti določenih del in nalog. Očitno je da se delavec še vedno ne zaveda, da tem in o medsebojnih razmerjih odloča pravzaprav on sam.

Posebno pozornost so komunisti posvetili tistim temeljnim organizacijam, ki so ob polletju poslovale z izgubo. Ob tem je bila jasno izražena ugotovitev, da je potrebno izvor še pospeševati, ne samo tam, kjer že sedaj helezimo pomembne napore. Dobre rezultate na tem področju pa bomo lahko dosegli samo s temeljitim preverjanjem lastnih napak, iskanjem notranjih rezerv ter z doslednim vztrajanjem na sprejetih stabilizacijskih programih. Težave v občini so tudi v gozdarstvu in kmetijstvu, predvsem v odnosu do zasebne lastnine, ki ovira večjo proizvodnjo.

Tako kot v širši družbi, so tudi proizvajalci v naši občini pogosto odvisni od togosti administracije pri oblikovanju cen. Trg je praviloma izločen pri oblikovanju cene in se pojavlja administracija, ki se pri svojih ocenah opira na značilnosti posamezne republike. Posebno vprašanje je, kako vrednotiti tiste proizvode, ki neposredno zamenjujejo uvoz oziroma zmanjšujejo porabo energije.

Res ne bo lahko ...

KAJ PRIČAKUJEMO OD PRODAJE DO KONCA LETA

Ko govorimo o možnostih za prodajo v zadnjih treh letošnjih mesecih, ne moremo mimo nekaterih ugotovitev, ki predstavljajo izhodišča za oceno oziroma za ukrepanje do konca leta.

Mednje sodijo zlasti:

— Ugotovitev, da BREST mora izvažati, če hoče polno izkorisiti svoje zmogljivosti (padanje kupne moči na domačem trgu, potreba po devizah za uvoz reprodukcijskih materialov in opreme, materialni devizni stroški, združevanje deviz v reprovergi...).

— Proizvodnja za izvoz, kot je bila v prvih devetih mesecih, bi ob nespremenjenih gibanjih do konca leta ne zadostovala za uresničitev načrtov konvertibilnega izvoza.

— Prodaja na domačem trgu ne dosega takšnih rezultatov, kot bi jih glede na povpraševanje lahko, saj se pojavlja desortiranost pri nekaterih programih oziroma premajhne količine posameznih izdelkov.

— Zaradi opisanega stanja večkrat ne izpoljujemo dobavnih rokov za že sklenjene pogodbe, kar povzroča težave pri komercijskih poslih in obdelavi trga bodisi na zunanjem bodisi na domačem trgu.

Celovito oceno po posameznih temeljnih organizacijah lahko znamemo takole:

TOZD POHISTVO

V tej temeljni organizaciji je izdelan sanacijski program, ki zavezuje k rešitvi vprašanj proizvodnje in prodaje do konca leta 1983. Glavna izbodišča programa so v povečanju proizvodnje z dodatno uvedbo tretje izmene v oddelkih z ozkimi grili, v zagotovitvi realizacije že sklenjenih izvoznih poslov in v odpravi kritične desortiranosti na domačem trgu — vključno z izboljšanjem notranje kooperacije.

TOZD JELKA

Za domači trg so bile za letos glavne naloge priprava novih programov. Naloga je v glavnem opravljena, prav tako so bila že posredovana naročila in ta tovarna nima več prostih zmogljivosti. Enaka ocena velja tudi za zunajni trg. Vsa kasnejša proizvodnja je do konca leta 1983 prodana.

Kot je videti, bo prodaja žaganega lesa na domačem trgu nad načrtovano, kar pa ne velja za izvoz. Razlog temu je pomanjkanje ustreznih kvalitetnih izdelkov. Ocenjujemo, da se bo v zadnjem trimesecu obseg prodaje žaganega lesa delno povečal za-

radi proizvodnje koničnih travmov.

TOZD GABER

Za kuhinjsko pohištvo je bila letos dokajšnja konjunktura. Zaradi zamud v dobavnih rokah so bili zato nujni ukrepi med letom. Za zadnje tri mesece ocenjujemo, da povpraševanje na domačem trgu ne bo padlo; prodane pa so vse proste zmogljivosti za izvoz. Med ukrepi so najpomembnejši: povečan obseg kooperacije (zlasti za izvozne programe), ustrezno oblikovanje in spoštovanje dobavnih rokov.

TOZD TAPETNIŠTVO

Za oblazinjeno pohištvo letos povpraševanje na domačem trgu ni padlo. V izvozu na klirinškim področje pa je že cutiti vpliv konkurenčnih proizvajalcev.

Med ovirami za večje doseganje proizvodnje in s tem prodaje se kot izrazite težave pojavljajo nedoslednosti kooperantov pri izpolnjevanju dobavnih rokov in z oskrbo ključnih repromaterijalov.

Ocenjujemo, da v prodaji na domačem trgu do konca leta ne bo bistvenih sprememb, za izvoz pa so potrebni dodatni ukrepi.

TOZD MASIVA

Vse zmogljivosti za izvoz so do konca leta razprodane; proizvodnja za domači trg je razmeroma majhna. Tudi v tej temeljni organizaciji moramo vložiti več prizadevanj za spoštovanje dobavnih rokov.

TOZD ZAGALNICA

Tudi v tej temeljni organizaciji bo po oceni prodaja žaganega lesa na domačem trgu nad načrtovano, medtem ko izvozni načrt ne bo dosežen. Vzrok za to je v pomanjkanju ustrezne kvalitete blaga in v strukturi povpraševanja.

V pohištenem delu so prodane vse zmogljivosti do konca leta, pojavlja pa se vprašanje, ali bo mogoče spoštovati vse dobavne roke za že sklenjene pogodbe.

TOZD IVERKA

Prodaja neoplemenitenih plošč na domačem in zunanjem trgu je v okviru načrtov oziroma je v skladu s samoupravnim sporazumom, sklenjenim med TOZD Iverko in med porabniki ivernih

plošč. Težave s prodajo so pri oplemenitenih ploščah, ker smo zaradi nekontinuirane proizvodnje le-teh delno izpadli s trga.

Med ukrepi je zelo pomembno, da temeljne organizacije pravčasno in pravilno načrtujejo gibanje proizvodnje in količine za uporabo ivernih plošč.

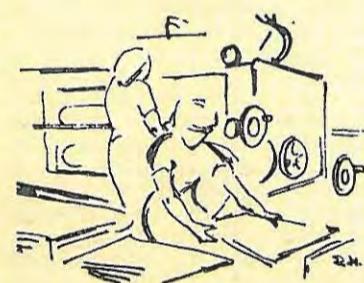
TOZD MINERALKA

Ocenjujemo, da bo načrt za leto 1983 v prodaji na domačem trgu izpolnjen. V izvozu bo prišlo do premika med klirinškim in konvertibilnim področjem (več klirinja), vendar bo načrtovani fizični obseg izvoza dosežen.

Ukrepi, ki jih je treba izpolniti pred koncem leta, zadevajo izdelavo propagandnega gradiva in ureditev kooperacijskih razmerij oziroma drugih vprašanj v zvezi z oplemenitjem plošč.

Glede na navedene ugotovitve in ocene lahko zaključimo, da pri prihodnji prodaji ne smemo v ničemer zanemariti niti zunanjega niti domačega trga. Izhodišče za boljše obvladovanje trga oziroma za boljši dohodek vidišmo predvsem v povečanju fizičnega obsega proizvodnje in prodaje. Zavedamo pa se, da so med temeljnimi pogoji za takšno povečanje redna oskrba ter izbira ustreznih proizvodnih oziroma prodajnih programov in serij.

Ocena utegne biti ob posameznih elementih domačega trga tveganja, če bo prišlo v zadnjih treh mesecih tega leta do izrazitejšega padca kupne moči prebivalstva, kot je normalno oziroma kot je predvideno.

To narekuje spremjanje ponudbe in povpraševanja za vse naše proizvode in hitro ukrepanje, še zlasti na področju oskrbe in cen. Zato nameravamo prve dni oktobra oceniti vpliv zadnjega povečanja cen, raven in politiko cen konkurence ter sprejeti morebitne dodatne ukrepe. Omenjene ugotovitve bodo tudi osnova za oblikovanje prodajne politike v prihodnjem letu.

Pripravili Z. Zubukovec,
S. Zidar, L. Ule

Za izvoz na arabsko tržišče — garnitura SALY

Tudi tapetniški izdelki prodirajo v izvoz

Dve, tri leta nazaj posvečajo strokovne službe v Tapetništvu posebno pozornost programu sedežnih garnitur za izvoz na konvertibilno tržišče. Razvilih je bilo več modelov, vendar pa nismo imeli srečne roke oziroma tudi cenovno nismo bili uspešni, saj ne bi pokrivali niti materialnih stroškov. Z naraščanjem vrednosti dolarja pa so se razmere precej popravile. Izvoz na konvertibilno področje je postal zanimiv tudi za tapetniške izdelke. Obenem smo, vsaj tako kaže, uspeli pripraviti tudi dva nova modela za arabsko tržišče, ki kupce precej zanimata, vsaj glede na prve razgovore.

Prvi model, SALY po imenu, je skoraj že »pripravljen za redno proizvodnjo, rešiti je potrebno samo še nekaj teholoških vprašanj ter dobiti trdnega naročila za proizvodnjo. Na to bo odgovoril milanski sejem, ki se je ravnonočil zaključil.

Drugi model, precej zahtevnejši, pa je še v razvoju glede na tehnoško plat. Ta model vsebuje rezbarjene ornamente na prednji letvi in naslonu foteljev, kotnega elementa ter mizice.

Ker ročno rezbarjenje arabskih ornamentov ne pride v poštev, smo se odločili da poskušamo te elemente napraviti iz trdnega poliuretana, za kar pa je potrebno razviti proizvodnjo leta. Uspeло nam je pripraviti že prve odlitke in sicer prednje letve foteljev, medtem ko za odlivanje zahtevnejših naslovnih pripravljamo kalupe.

Naj omenim, da je bilo potrebno veliko dela in potrežljivosti pri izdelavi originalnih modelov, saj so ročno rezbarjeni, posebno pazljivost in pozornost pa je bilo treba posvetiti izdelavi kalupov ter osvojiti tehologijo proizvodnje trdnega poliuretana.

Naslednja faza razvoja je površinska obdelava poliuretanskih odlitkov, saj sta način in tehologija drugačna kot površinska obdelava lesa. Odlitki so zasnovani tako, da sta možni dve

vrsti obdelave in sicer enobarvana, ter imitacija lesa. Vsaka od obdelav pa zahteva svoj način in postopek dela. Najprej bomo poskusili osvojiti enostavnejšo inačico, enobarvno površinsko obdelavo, ko osvojimo to, pa bomo razvili imitiranje lesa.

Celotna priprava odlitkov in proizvodnja trdrega poliuretana v taki obliki je pri nas novost, saj je vrste proizvodnje v Jugoslaviji še ni.

Potrebno pa bo še veliko truda in poskusov, ko bomo lahko rekli, da smo tehologijo in proizvodnjo trdrega poliuretana osvojili.

Tej proizvodnji se odpirajo velike možnosti, saj je uporaba trdrega poliuretana v pohištni industriji lahko zelo široka, od kuhinjskih vrat, raznih okvirjev, okrasov, zahtevnejših rezbarjenih vrat in podobno. Posebno so poliuretanski odlitki uporabljeni zaradi zelo majhne teže, pri rezbarjenih ornamentih, pri stilnem pohištu in drugje, saj se z dobro površinsko obdelavo doseže odlične imitacije lesa s porami in drugimi značilnostmi lesa.

Naš cilj je, pripraviti prvo garnituro te vrste za sejem pohišta v Parizu, ki nam bo dal odgovor, ali smo v tem uspeli. Naredili bomo vse, da bi ga dosegli.

S. Knap

Brestovci so si ogledali Cankarjev dom

Na pobudo vodstva Cankarjevega doma je sindikalna organizacija Bresta organizirala za svoje delavce (in za delavce nekaterih drugih kolektivov v občini) ogled kulturne prireditve v tem domu. Odziv je bil presenetljiv. Pet polnih avtobusov je 22. septembra odpeljalo v Ljubljano.

Sprejem je bil zelo prisrčen, tako da je že prvi vtis naznanil naše prijetno pocutje v tem »hramu kulture«. Po uvodnem pozdravu direktorja doma so nam pripravili majhno presenečenje. Znan slovenski organist nam je zaigral nekaj skladb na orgle, ki sodijo med največje v Evropi.

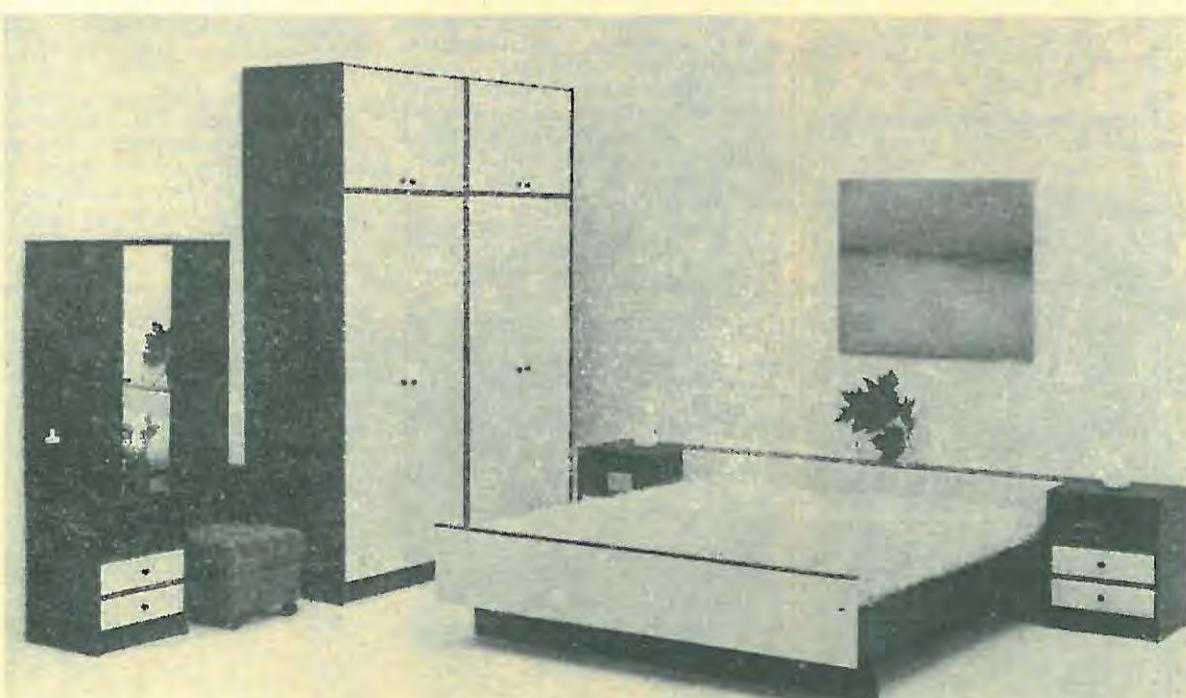
Zatem smo si ogledali še druge prostore doma in neopazno je bil že čas za predstavo.

V srednjem dvorani je bila v okviru BITEF predstavljena rock opera v izvedbi Moskovskega gledališča Leningrajskega komsoleta.

Težko je reči, kaj je bilo najlepše: igranje na orgle, predstava ali Cankarjev dom sam. Nedvomno smo vsi odšli z bogatimi vtisi, s povsem novim pogledom na neštetokrat omenjanji Cankarjev dom.

Vsekakor velja pozdraviti pobudo te ustanove, da bi kulturne vrednote čim bolj približala delovnim ljudem izven republiškega središča.

V. Šega

Novo iz naše proizvodnje — spalnica MAJA BL

Večje spremembe v proizvodnji

OB SANACIJSKEM NAČRTU V NAŠI NAJ-VEČJI TEMELJNI ORGANIZACIJI - POHIŠTVO

Temeljna organizacija POHIŠTVO je končala letošnje prvo polletje z izgubo 59,005.000 dinarjev. V skladu z zakonom o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela so delavci temeljne organizacije na zborih in na delavskem svetu sprejeli naslednje skele:

— ugotovijo naj se vzroki, zaradi katerih posluje temeljna organizacija z izgubo;

— določiti je treba program ukrepov za odstranitev vzrokov izgube;

— v skladu s samoupravnimi splošnimi akti je treba ugotoviti morebitno odgovornost delavcev, organov upravljanja in poslovodnega organa za nastalo izgubo.

Vzroki, zaradi katerih temeljna organizacija posluje z izgubo, so v glavnem:

— proizvodnega načrta ne dosegamo (v prvem polletju le 33,9 odstotka od načrtovanega obsega);

— za 54,532.000 dinarjev manjši celotni prihodek od načrtovanega;

— za 35,497.000 dinarjev več porabljenih sredstev od načrtovanih;

— nekaj višje obveznosti pri razporejanju dohodka.

Posameznih vzrokov na tem mestu ne bi podrobnejše razlagali (od zastarele opreme do zmanjšane kupne moči občanov). Več prostora velja nameniti ukrepom, ki naj takšno stanje odpravijo.

UKREPI ZA BOLJE POSLOVANJE

Proizvodni in prodajni program nista več takšna kot v začetku sedemdesetih let. Menimo, da na vprašanje, zakaj je temu tako, ni potrebno odgovarjati tudi na tem mestu. Lahko le potrdimo resničnost predvidevanj, da se kaj takega v prihodnjem ne bo več ponovilo.

Proizvodne serije so se zmanjšale. Trg zahteva vedno več različnih izdelkov bodisi po oblikovalni plati bodisi po ceni. K izrednemu povečanju programa izdelkov je seveda pripomogla tudi

večja usmeritev v izvoz. Le-ta nosi s seboj bistvene spremembe. Če smo do pred kratkim lahko (predvsem za domače tržišča) izdelke pribrali in podrejali našim tehničnim, tehnološkim, organizacijskim in drugim možnostim, tega sedaj ni več mogoče. Novo stanje moramo torej nujno soočiti s stanjem tehnike, tehnologije in organizacije ter vse podrediti cilju — izdelku, kupcu, trgu.

Omenjeni cilji so osnova sanacijskemu programu v naši temeljni organizaciji.

ORGANIZACIJA DELA

Velja ocena, da so tržne razmere in zahteve po prilaganju tem razmeram že davno presegli raven organizacije poslovnega procesa. Pri tem ne gre samo za organizacijo neposredne proizvodnje, temveč tudi vseh dejavnosti, ki se nanjo navezujejo.

Potrebna sta torej korenit pretres in reorganizacija vseh funkcij znotraj in izven proizvodnje, ki neposredno ali posredno vplivajo na proizvodni uspeh.

PROIZVODNJA

Dosti manjša proizvodnja od načrtovane v prvem tromesečju, ki je eden od vzrokov za nastalo izgubo, je povzročila prenos proizvodnih obveznosti v naslednje obdobje. Tako povečanje proizvodne obremenitve so zahtevali nujne ukrepe na področju prerazporejanja delovnega časa, dopustov, organiziranja tretjih izmen in tako naprej.

Ravno slednje nam je povzročilo največ težav. Vzroke najdemo v neustreznih kadrovskih sestavah zaposlenih. Ob množici nekvalificiranih delavcev nimamo dovolj kadrov IV. in V. stopnje (mizar), ki omogočajo preraazporejanje in organiziranje tretje izmene. Zato je treba preučiti kadrovskie potrebe in opraviti program usposabljanja za obvladovanje posameznih strojev in naprav v proizvodnji.

Ukrepi na področju proizvodnje zajemajo poleg izredno te-

žavnih kadrovskih vprašanj še ukrepe na področju izrabe delovnega časa v smislu premajhnega deleža normiranega dela in prevelikih izgub časa, ukrepe na področju vodenja proizvodnje, načrtovanja proizvodnje in vzdrževanja strojev in naprav.

PROGRAMSKA POLITIKA

Izredna razširjenost zmoglivoosti ploskovnega pohištva v Sloveniji in Jugoslaviji je poglaviti vzrok, da se za tako veliko fabrikacijo teh izdelkov, kot je TOZD Pohištvo, išče izhod v prestrukturiranju proizvodnje. Smotri tega prestrukturiranja so:

1. Zmanjšanje oziroma proizvodno racionaliziranje števila programov za domači trg

Ne moremo mimo ugotovitve, da je sedanjih proizvodnih program za domači trg, ki zajema kar štiri konstrukcijsko in tehnološko različno sestavljive programe, posledica tržnih razmer, ki so bile v začetku letošnjega leta, in tudi posledica tržnega zloma programa 3×3 , kar je bilo povsem v nasprotju s pričakovanji, ki jih je pokazala sicer temeljito opravljena tržna ocena. Tako smo danes v položaju, da zaradi velikih izvoznih obveznosti ne moremo reševati sprotnih težav zaradi desortiranosti zalog, kar seveda neugodno vpliva na prodajo; majhne serije za izpopolnjevanje zalog pa še bolj drobijo že tako razdrobljeno proizvodnjo.

V tem smislu je treba izdelati program tržno manj zanimivih programov, oblikovno razviti konstrukcijsko standardizirane programe in izpopolniti načelo lansiranja serij za boljšo izpopolnitveno zalog.

2. Večja izvozna usmerjenost na osnovi sedanjih tehnoloških možnosti in večjega vključevanja »masivnih« programov.

Podatki kažejo, da se naša temeljna organizacija v fizičnem merilu že uvršča med pretežne izvoznike. Gleda na domači tržni položaj takšna usmeritev še ostaja, predvideno pa je še povečanje izvoza v strukturi proizvodnje. Sedanja strojna oprema oziroma tehnološke možnosti one omogočajo izbiro dohodkovnejših izvoznih programov, ki so po pravilu tisti z več vloženega dela in znanja (izdelki iz masivnega lesa s popolno površinsko obdelavo). Trenutne zmogljlosti na področju predelave masivnega lesa znajošči okrog 12 odstotkov skupnih proizvodnih zmogljlivosti, kar je glede na povpraševanje po masivnih izdelkih bistveno pre malo.

Gleda na povprečno povpraševanje po izdelkih iz masivnega lesa je potrebno rešiti vprašanja kooperacije — kot dopolnitve k ploskovnemu delu pohištva — in predvideti najnujnejše naložbine posege za vsaj delno rešitev stanj.

3. Izboljšanje sestave izvoznih programov

Delo pri formatkah v TOZD POHIŠTVO

Sedanji izvozni programi so z dohodkovnega stališča relativno neugodni. Ta trditev sloni na dejstvu, da pretežna večina izvoznih poslov temelji na čisto ploskovnih izdelkih, ki jih konkurenca v razvitem svetu zaradi neprimerno boljše tehnološke opremljenoosti (elektronika) in cenejših vhodnih surovin (disparitet cen) lahko tudi ceneje izdelka. Enaka gibanja se pojavlja tudi na področju predelave masivnega lesa (vsaj na področju tehnološke opremljenoosti), vendar so cenovne razmere pri ma-

sredstev ali pa z desortiranjem zalog, ki jih proizvodnja ne more nadomestiti v kratkem času.

Dejstvo je, da je prestrukturiranje proizvodnje na krajši rok mogoče opraviti le na področju izdelkov, ki za proizvodno realizacijo zahtevajo približno enako tehnologijo, ki jo imamo že sedaj. To spoznanje je oblikovalo zamisel o razvoju izdelkov gradbenega interierja (podlgi vseh vrst, predelne stene, stropi, klasične in protipozarne izvedbe, saj je le-te že imamo nekatere praktične izkušnje.

Danes, ko smo v resnih gospodarskih težavah, doseženega ne smemo podcenjevati, ne smemo izgubljati perspektive. Ne nazadnje so težave, ki jih občutimo, med drugim tudi posledica našega hitrega razvoja, ki je bil na marsikaterem področju nad našimi realnimi možnostmi. Nič ne pomaga jamranje in kritizerstvo. Zgodovine za nazaj se ne da popravljati, lahko pa potegnemo nauk, kako ne smemo delati v prihodnje.

Opreti se moramo na lastne sile in aktivirati velike notranje rezerve, izboljšati kakovost gospodarjenja in povečati produktivnost dela. Še posebej je pomembno, da krepimo vlogo delavca v temeljni organizaciji združenega dela, da bo odločal o razširjeni reprodukciji, cenah, gospodarjenju z denarjem in kreditom in ekonomskimi odnosmi s tujino. V tem je bistvo usmeritve opiranja na lastne sile. Gospodarska politika pa mora ustvarjati takšne splošne pogoje gospodarjenja, ki bodo omogočali, da bo tisti, ki boljše gospodari z družbenimi sredstvi, deležen tudi večjega dohodka.

Franci Popit na logaškem srečanju borcev in aktivistov NOB Notranjske

sivnem pohištvu neprimerno udognješ kot pri ploskovnem. To je tudi osnova za odločitev, da je potrebno v čim krajšem možnem času bistveno izboljšati izbiro izdelkov v prid masivne predelave.

Proizvodnja maloserijskega visokokvalitetnega masivnega in ploskovnega pohištva zahteva moderno, vendar tudi dokaj univerzalno opremo, ki omogoča sprotno prilaganje posameznim zahtevam naročnikov. Delež takega pohištva naj bi znašal do 40 odstotkov proizvodnje.

Da bi to dosegli, naj bi pripomoglo tudi organiziranje proizvodnje v tehnološko prenobljenih skladniščnih prostorih.

Z decentralizacijo skladniščenja gotovih izdelkov po Jugoslaviji in s sprostitevjem internih skladnišč se je namreč na teh površinah pokazala možnost za organiziranje dodatne proizvodnje, kar je vsekakor potrebno izkoristiti.

4. Vključevanje na področju proizvodnje gradbenega interierja.

Naša sedanja velika navezanost na kupno moč končnega posameznega potrošnika povzroča izredno velika prodajna nihanja v času današnjih splošnih neugodnih cenovnih gibanj, padanja kupne moči in ukrepov posojilne denarne politike. To je eden od vzrokov za potreben prestrukturiranje proizvodnje, ki se ob velikih prodajnih nihanjih srečuje ali s težavami velikih zalog oziroma prevelike vezave obratnih

V ta namen je potrebno do končno razviti celotni program gradbenega interierja in izdelati analizo potrebnih sprememb na tehničnem in tehnološkem področju.

FINANČNI REZULTAT PO SANACIJI

Po bilanci uspeha je za temeljni organizacijo ob koncu leta 1983 predvidena izguba v višini 21,644.000 dinarjev. Ob tem predvidevamo, da bomo lahko nastalo izgubo pokrivali iz lastne rezervne skladove, ki ga je 28,262.000 dinarjev.

Kljub temu, ko ocenjujemo, da so prikazani rezultati poslovanja v drugem polletju opredeljeni dovolj realno, si moramo prizadevati, da bodo dejanski rezultati še ugodnejši od načrtovanih. V zvezi s tem bomo poleg omenjenega programa ukrepov še posebej:

— zahtevali odgovornost in odnos do dela vseh strokovnih delavcev v temeljni in delovni organizaciji ter v celotnem kolektivu;

— dosledno izpolnjevali in spoštovali vse sprejete ukrepe in obveznosti, ki jih pred odgovorne strokovne delavce in službe postavlja letni plan;

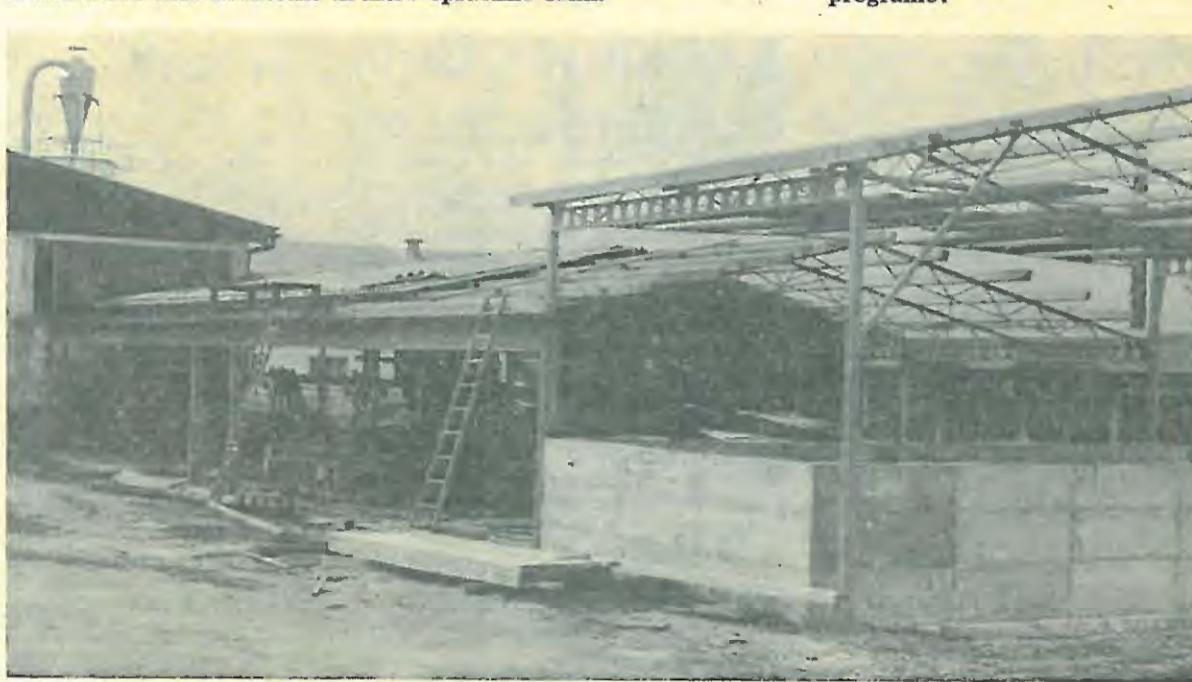
— izdelali izvedbene ukrepe na vodstvene delavce, strokovne službe v temeljni organizaciji, Prodaji in v Skupnih dejavnosti. D. Lesar

GRADNJA TESALNICE GREH KONCU

Te dni v temeljni organizaciji JELKA končujemo gradbena dela pri novi tesalnici. Tudi strojna oprema bo po predvidevanjih prispevala v tem mesecu.

Za izgradnjo tesalnice so tehnološke rešitve delo domačih (Brestovih) strokovnih kadrov. Zaradi pomanjkanja sredstev za naložbe smo namreč vsa gradbena dela opravili v lastni režiji. Ugotavljamo, da bo zaradi tega naložba neprimerno cenejša.

Po zastavljenem programu naj bi tesalnica začela obratovati že v naslednjem mesecu. Do sedaj opravljena dela so tekla po zastavljenem rokovniku in ni nobene bojazni, da z obratovanjem ne bi bilo mogoče začeti. Ponovno smo dokazali, da lahko tudi v Brestu marsikatera dela kvalitetno in hitro opravimo sami.

Brest še pod povprečjem panoge

GOSPODARJENJE SLOVENSKEGA LESARSTVA V LETOŠNJEM PRVEM POLLETJU

Prvo polletje je že krepko za nami. Splošno združenje lesarstva Slovenije nam je posredovalo podatke o poslovnih rezultatih svojih članic za obdobje prvega polletja 1983.

S pomočjo teh podatkov lahko primerjamo gospodarjenje BRESTA s sorodnimi delovnimi organizacijami ter s povprečjem slovenske lesne industrije.

Zaradi lažjega primerjanja smo najpomembnejše kazalce, ki prikazujejo dosežene rezultate z vidika produktivnosti, rentabilnosti in ekonomičnosti, zbrali v tabeli in sicer za nekatere sorodne delovne organizacije, za Brest in celotno lesno industrijo Slovenije.

Iz tabele, ki jo objavljamo, je videti, s katerimi delovnimi organizacijami želimo primerjati rezultate Bresta. Vsekakor so to Brestu sorodne delovne organizacije, predvsem po proizvodnji, nekatere tudi po velikosti, zoper druge pa so v naši neposredni sosedstvini.

Sicer pa so nam Brestovcem vse dobro znane. Takoj lahko ugotovimo, da je Brest še vedno pod povprečjem slovenske lesne industrije. To nam dokazujejo vsa gospodarska merila o uspešnosti gospodarjenja, izjema je delež izvoza v celotnem prihodu.

Produktivnost je eden izmed najvažnejših in najbolj zanimivih kazalcev. Kot osnovni kazalec družbene produktivnosti — dohodek na delavca — je na Brestu nižji od povprečja lesne panoge za 21,5 odstotka. V prvem trimesecu je bil omenjeni kazalec nižji od povprečja panoge za 23,3 odstotka.

Nižji dohodek na delavca je od Bresta dosegel le Marles (od primerjanih delovnih organizacij).

Drugi kazalec produktivnosti — čisti dohodek na delavca — je na Brestu v primerjavi s povprečjem lesne industrije nižji kar za 29 odstotkov. Iz tabele je videti, da sta še slabše rezultate dosegla Lesonit in Marles.

Veliko sredstev gre za pogodbene, zakonske in samoupravne obveznosti; od teh predstavljajo še vedno najvišjo postavko obresti za kredite. To kaže na izredne likvidnostne težave, veliko zadolženost gospodarstva in na težave, ki jih gospodarstvu povzroča hitro naraščanje obrestnih mer. To je v bistvu cena kapitala, ki do sedaj ni bil ustrezno vrednoten glede na ostale proizvodne dejavnike. Vendar se gospodarstvo takšnim »laboratorijskim eksperimentom« naše gospodarske politike v posameznih obdobjih zelo težko prilaga.

gaja. To nam potrebuje tudi splošna nelikvidnost gospodarstva in nezmožnost sprotnega poravnavanja obveznosti, ki zapadejo v plačilo.

Izguba v lesni industriji še vedno narašča, saj se je v povprečju lesne industrije izguba na delavca v primerjavi s prvim trimesecem povečala za 1.381 dinarjev. Izguba na Brestu je približno enaka kot v prvem trimesecu, vendar precej višja od povprečja lesne industrije. Višjo izgubo kot Brest ima le Lesonit, medtem ko so KLI Logatec, Alples, Savinja, LI Radomlje in TP Brežice poslovale brez izgube.

Meblo je izgubo nekoliko zmanjšal, medtem ko se je v Marlesu in Lesonitu izguba v primerjavi s prvim trimesecem letosnjega leta povečala.

Naslednji kazalec uspešnosti poslovanja je **rentabilnost**, ki predstavlja doseženi dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi. Povprečno uporabljena poslovna sredstva predstavljajo vsa razpoložljiva osnova in obratna sredstva temeljnih oziroma delovnih organizacij.

Ta kazalec nam pove, koliko smo dosegli na enoto vseh vloženih sredstev v določenem obdobju. Iz tabele je razvidno, da so tudi ti rezultati Bresta pod povprečjem panoge. Slabše od Bresta sta po tem kazalcu poslovala samo Lesonit in Meblo, enake rezultate rentabilnosti pa imata presečljivo Alples.

Primerljivost podatkov o rentabilnosti je glede na povečevanje obravnavanega časovnega obdobia boljša zaradi velikega vpliva angažiranih poslovnih sredstev v osnovnih sredstvih in običajno višjih zalogah v prvem polletju.

Kot enega izmed kazalcev ekonomičnosti smo izbrali celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi sredstvi. V prvem polletju je kazalec ekonomičnosti na Brestu za 24 odstotkov slabši od povprečja slovenske lesne industrije. Enakega ima samo še Lesonit, medtem ko je v drugih delovnih organizacijah višji. V primerjavi s prvim trimesecem je rezultat ekonomičnosti slabši za 8 odstotnih točk, kar kaže na vse več zahtev za povečanje cen reprematerijalov in surovin s strani dobaviteljev, medtem ko ni mogoče vzporedno s tem povečevati cen končnih izdelkov. To še posebno velja za izvozne izdelke.

Nizka dohodkovnost in akumulativna sposobnost vplivata tudi na rast izplačanih **osebnih dohodkov**. Nižje osebne dohodki kot Brest ima Marles. Znano je, da so osebni dohodki omejeni z dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka. To se pravi, da so odvisni od doseženega dohodka in kazalcev gospodarnosti. Za prvi šest mesecov smo na Brestu glede na družbeni dogovor presegli maso osebnih dohodkov za 0,74 odstotka.

Na osnovi vsega naštetelega lahko zaključimo, da je Brest še vedno pod povprečjem lesne panoge; slabše je posloval le Marles.

Seveda pa so vsa ugotovljena dejstva in zaključki izvedeni le na osnovi prikazanih podatkov v tabeli. Možno pa je, da se za temi podatki skriva še dodatna vsebina, katero pa bi lahko dala le večja, celovitejša in bolj poglobljena analiza z dodatnimi informacijami.

I. Zigmund

RAZPIS

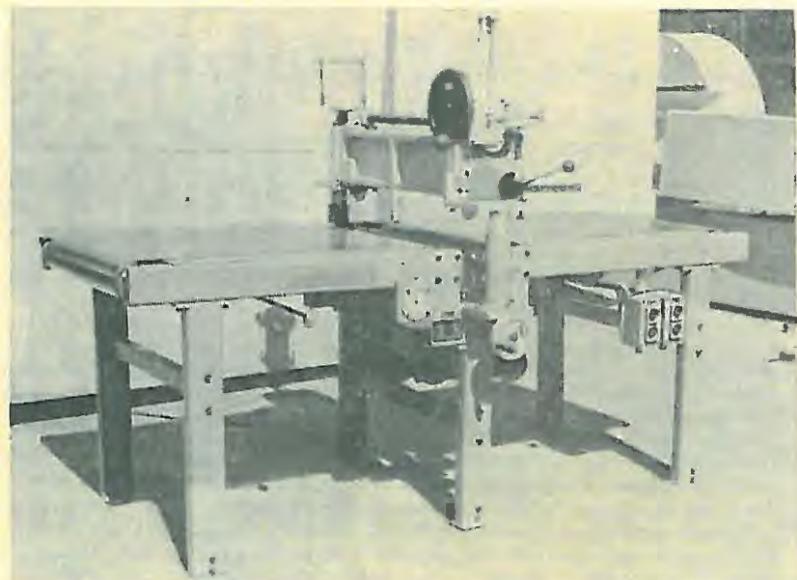
Svet za kadrovske zadeve TOZD PRODAJA razpisuje prosta dela oziroma naloge

opravljanje servisa in montiranje pohištva

Pogoji:

- lesar širokoga profila, IV,
- nad eno leto delovnih izkušenj,
- voznikiški izpit »B« kategorije,
- poskusno delo dva meseca.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj prijave z dokazili pošljejo v splošno-kadrovsко službo TOZD Prodaja najkasneje do 8. 10. 1983.

POLIVALKA LAKA — IZ BRESTOVE PROIZVODNJE

Znana je Brestova odločitev o proizvodnji strojev in opreme za lesno industrijo. Med prvimi takšnimi izdelki je polivalka laka. SOP Krško namreč proizvaja sušilne kanale, nima pa strojev za nanos površinskih materialov. Raziskujemo tudi možnosti za izdelavo stroja za valjčni nanos laka, pri čemer pa nam poglavitev težave predstavlja gumi valji, njihova kvaliteta in izbor.

Nanašalka laka je v celoti domač izdelek. Njena posebnost je polivalna glava. Klub velikim težavam nam je z delavci v TOZD Orodarna Kovinoplastike uspelo narediti izdelek, ki ustreza kvaliteti nanosa.

Precej težav je povzročala tudi dobava nekaterih delov iz koperacie (Rade Končar za plinotesne elektromotorje, motorno gonilo Strojne Maribor in zlasti črpalka za pretok laka). Upam, da bomo do oktobra vse te stvari razčistili.

Za začetek smo izdelali stroj za polivanje laka delovne širine 700 milimetrov. Tehnične sposobnosti nam dovoljujejo izdelavo do širine 2000 milimetrov, s čimer zadovoljujemo vse zahteve v normalnih okolišinah proizvodnje.

Izdelek smo razstavili na jesenskem zagrebškem sejmu v okviru programa strojev Slovenijales.

F. Kranjc

Iz drugih lesarskih kolektivov

NOVOLES je soustanovitelj mešane družbe NOVO-VEN, ki bo v Venezueli gradila tovarno kopalniške opreme po Novolesovi tehnologiji in z jugoslovansko opremo. Gradnja tovarne naj bi stala 5 milijonov dolarjev, zaposlovala pa bo 80 delavcev. Novoles bo tudi prispeval celotno tehnologijo v vrednosti 1,12 milijona dolarjev in šolanje venezuelskih delavcev. Proizvodnja, ki naj bi stekla v začetku 1985. leta, bi v prvem letu dosegla vrednost 9 milijonov, v naslednjih letih pa po 13,6 milijona dolarjev letno.

Novoles je tudi največji dobitnik gugalnikov na ameriško tržišče. Ker prodaja na tem zahtevnem tržišču ne narašča, bodo odslej v višjem kvalitetnem razredu proizvajali zahtevne kolonialne in sodobne stole. Ta proizvodnja pa zahteva veliko ročnega dela in veliko znanja posameznega delavca.

V KLI Logatec so se odločili za gradnjo prave tovarne lesno obdelovalnih strojev, ki bo pod streho do konca tega leta. Naložba znaša 26 milijard starih dinarjev, od sedaj 55 zaposlenih pa bo njih število v prihodnje narašča na okrog 120. Že sedaj so s svojo proizvodnjo sposobni zadostiti jugoslovanskim potrebam. Letos bodo za domači trg naredili za 120 milijonov dinarjev vrtalnih strojev, prihodnje leto se jim obeta večji izvoz v Češkoslovaško, prebiti pa se želi tudi na zahodnoevropsko tržišče.

MEBLO je letos naredil v izvozu korak naprej, saj se bo v tem letu izvoz na konvertibilno področje v primerjavi z lanskim povečal za 35 odstotkov. V Meblu so obenem opustili pogosto geslo »izvoz za vsako ceno« in sedaj izvajajo le ekonomsko utemeljeno. K večjemu izvozu so pripravljala njegova predstavnitsva v tujini, tovarna v ustanavljanju v Nigeriji in firma Meblo Italiana v sosednji Gorici. V slednjem je Meblo izvozil za več kot 6,5 milijarde dir blaga, od tega največ ivernih plošč, lesa in

različnih elementov. Dobro teče tudi posel v Iraku, obetajo pa se tudi novi posli v Egiptu, Libanonu in Jordaniji.

Poletni izvozni rezultat sodelovanja med SLOVENIJALES-trgovino in Brestom je ugoden. Slovenijales je za Brest izvozil za več kot 3,5 milijona dolarjev različnega blaga. Največji delež v tem izvozu predstavljajo končni pohištveni izdelki, saj presegajo 80 odstotkov celotnega izvoza. Preostali izvoz obsegajo negev plošče in žagan les.

Slovenijales — trgovina je septembra v Ljubljani odprl tudi športni salon s 670 kvadratnimi metri razstavnoprodajne površine in s paletno urejenim skladniščem. Podobne športne salone nameravajo v prihodnje odpreti tudi v olimpijskem Sarajevu, Beogradu in še kje.

Letošnji izvoz iz LIP Bleda ima po izdelkih naslednjo strukturo: izvozijo največ opažnih (62 odstotkov vsega izvoza) in notranjih vrat (26 odstotkov), preostanek pa predstavlja pohištvo, sestavljive police, vhodna vrata, žagan les in stolice TIP-TAP.

V SAVINJI je letos opravljalo proizvodno delo, obvezno delovno prakso in neobvezno počitniško delo kar 235 srednješolcev in študentov. Za uspešno povezovanje z vzgojno izobraževalnimi organizacijami in uresničevanjem zakona o usmerjenem izobraževanju v preteklih dveh letih je bila Savinja deležna že številnih priznanj.

Sicer pa Savinja letos praznuje svojo tridesetletnico, ko se je iz obrtniškega podjetja razvila v sodoben kombinat z več kot 1100 zaposlenimi.

V LESNI je dosedanja gozdarska proizvodnja nad načrtovano, prav tako tudi žagarska, proizvodnja končnih izdelkov pa se giblje skladno s planom. Slabše pa je s prodajo stavbnega pohištva na domačem trgu in z izvozom. Ugotavljajo namreč tudi manjši delovni priliv od pričakovovanega, kar ovira nemoteno poslovanje.

Štev. zap. po vklj. urah	Dohodek na del.	Doh. prim. pov. pos. sr.	Čisti doh. na del.	OD in skup. porab. na del.	Povpr. mes. neto OD na del.	Akumul. povp. up. pos. sr.	Akumul. na del.	Povpr. os. del. na delavca	Izguba na del.	CP v prim. s por. sr.	Delež izvoza v CP	
BREST	2.129	220.531	15	113.918	124.951	13.699	1	16.682	557.383	27.715	127	23
KLI LOGATEC	1.080	358.251	25	257.550	143.166	15.615	8	114.392	529.299	—	158	32
LESONIT	924	323.099	10	103.550	137.892	14.565	—	15.614	1.357.493	72.880	127	19
SAVINJA	989	303.385	16	152.601	139.100	15.367	1	13.591	498.644	—	153	26
ALPLES	938	300.544	15	174.644	144.710	15.490	2	29.935	758.717	—	145	17
JAVOR	1.664	289.909	18	176.124	186.249	14.452	3	44.132	606.716	2.230	135	29
LESNA	1.734	265.883	16	133.769	123.616	13.293	2	30.735	726.348	21.086	128	11
MARLES	2.517	210.368	16	109.339	112.559	12.737	1	10.520	360.888	14.483	147	10
MEBLO	2.419	294.726	11	143.295	135.0							

V kleščah podivjanih cen

RAZGOVORI Z NEKATERIMI NAŠIMI DELAVCI O UPADAJOM ŽIVLJENJSKEM STANDARDU

Na pretekli seji našega uredniškega odbora smo se dogovorili, da bi tokrat spregovorili o temi, ki je danes nedvomno blizu slemenu našemu občanu — o upadajočem življenjskem standardu.

Prav v zadnjih nekaj mesecih smo še posebej priča podivjanim cenam, zlasti tistim stvarem, ki najbolj neposredno vplivajo na osnovni življenjski standard delavcev (električna energija, živila, stanarine, stanovanjska oprema, obleka in podobno), pri čemer pa rast naših osebnih dohodkov še zdaleč ne dohaja rasti cen.

Zatem smo se o vsem tem in še, kako se znajdejo v kleščah našraščajočih cen, sklenili pogovoriti z nekaterimi našimi delavci — predvsem tistimi z nižjimi ali povprečnimi osebnimi dohodki.

Žal nam namera ni uspela v celoti, ker nas je vrsta sodelavcev pustila na cedilu.

Klub temu pa iz teh nekaj razgovorov le lahko strnemo osnovne ugotovitve: zadnje podražitve so življenjski standard močno prizadele; samo z osebnimi dohodki iz rednega dela se skoraj ni moč preživljati; potrebno je skrajno varčevati; če naj se izkopljemo iz težav, pa bo treba tudi več in bolje delati...

O našem sedanjem življenjskem standardu smo se pogovarjali z delavcem **Francetom Medenom**, ki popravlja elemente v obdelavi površin, in z delavko **Majo Ule**, ki dela na ročnem brušenju v I. strojni v temeljni organizaciji **POHISTVO**.

»Nas delavce vsako povišanje cen najbolj prizadene. Ko že upamo, da se bo gibanje cen ustalilo, pa doživimo zopet nove podražitve. Klub vsemu še vedno upamo, da bo tega le konec in da se bo osebni standard ustabil.

Delavci menimo, da bi morali imeti na politiko cen večji vpliv, pa tudi na ukrepe, ki bi varovali standard zaposlenih.

Sprašujete, kako kljubujemo slabšim življenjskim razmeram. Moramo reči, da težko pomagamo si tako, da nekateri intenzivne obdelujemo nekaj zemlje, ki jo imamo, in s popoldanskim zaslužkom.«

France Meden pove, da krompir pridela doma, pa tudi druge poljščine, ki so potrebne za gospodinstvo. Maja Ule pa je v razgovoru povedala, da gre ob vsaki priložnosti družina pomagat obdelovati zemljo k tašči in da si tam oskrbijo vse potrebne poljščine. Oba pa sta dejala, da samo z osebnimi dohodki, ki jih

prejemata na Brestu, ne bi mogla živeti.

Oba sobesednika sta si bila edina, da moramo v temeljni organizaciji delati več in bolje, vendar mora biti delo bolj organizirano. Tako pa se za marsikatero delovno skupino lahko vpravšamo, ali je polno zaposlena. Še vedno upamo, da bo gospodarski položaj boljši in s tem upajem prilagajamo svoje življenjske pogoje trenutnim razmeram.

J. Klančar

Franc Hiti opravlja dela »robjenje desk« na žagi v TOZD Jelka. Opravlja dela in naloge, ki so ovrednotena nekako v povprečju del na Brestu. Poleg njega je zaposlena tudi žena, imata pa dva otroka.

V razgovoru je povedal:

»Nebrzданo naraščanje cen še ne nikamor pripeljalo. Mislim, da so nekateri ukrepi, ki jih sprejema zvezna vlada, nepremišljeni. Podražitev nafta in surovin vsekakor sproži plaz podražitev končnih izdelkov. Nаместо vse pogostejših razprav o novih cenah bi morali razmišljati o boljši organizaciji dela in o zmanjševanju družbenih razmer.«

Nenehno padanje realnih osebnih dohodkov je vplivalo na to, da smo si zategnili pasove še do

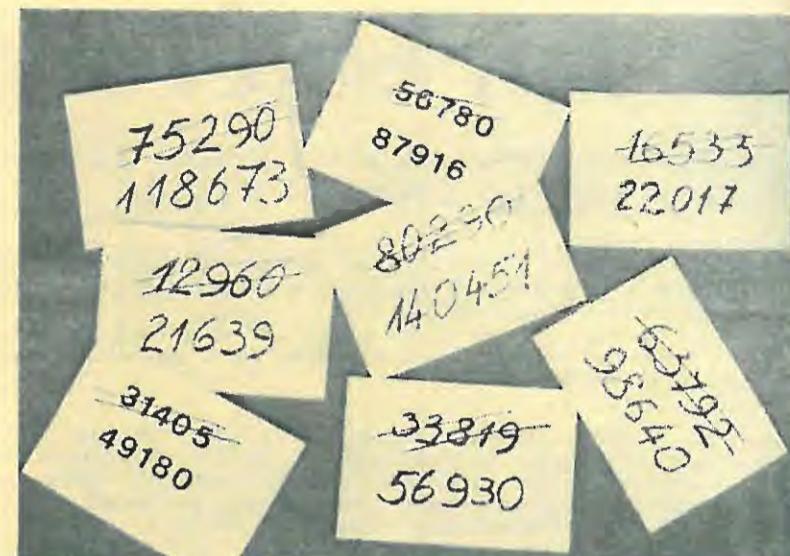
zadnje luknje. Stiskamo tako kot že dolgo ne. Pripomnil bi še, da o delavcih oziroma družinah z najnižjimi osebnimi dohodki premovali razmišljamo. Žal moramo ugotoviti, da so merila za otroški dodatek postavljena tako nizko, da le-tega ne prejema skoraj nič več. Vprašujem se, ali imajo tudi predlagatelji teh meril 4.500 dinarjev dohodka na družinskega člana.

Jaz odstopam od znanega povprečja; namesto segedina jem več zelja. Zategujemo pas in skrajno varčujemo. Ugotavljam pa, da delo še vedno ni plačano. Važno je, kje si zaposlen, ne pa, kaj naradi. Če v naši družbi ne bomo nagrajevali dejansko opravljenega dela, potem se še dolgo ne bomo rešili težav. Mislim, da resitev niso v tem, da bomo delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki dajali socialno pomoč, pač pa je potrebno plačati pošteno delo.«

J. Opeka

Nenehno naraščanje cen še posebej prizadeva delavce, ki že do sedaj niso imeli kakšnih posebnih rezerv v družinskem proračunu. To je še bolj čutiti v zadnjih mesecih, ko je praktično vsak dan višja cena izdelkov, ki jih nujno potrebujemo.

Vse te ugotovitve veljajo tudi za **Milko Peček**, ki opravlja kadrovske evidenco v TOZD Masiava Martinjak. Omenjene nevšečnosti močno vplivajo na družinski standard Pečkovih, saj je Milkin mož poleg vsega še invalidsko upokojen in je njegova pokojnina nižja, kot je najnižji osebni dohodek zaposlenih v Brestu. Sama pa tudi komaj dosega raven povprečnega osebnega dohodka v Brestu. Zaradi skromnosti je do sedaj še nekako shajala z majhnim »kupčkom« prisluženega denarja, še posebno, ko je bil mož v službi. Sedaj pa je pri vsem tem še kako potrebitno proučiti, kam vložiti vsak dinar. Omeniti velja tudi, da skupaj z možem gradita stanovanjsko hišo (predvsem s krediti delovne organizacije Brest), ki pa jo bosta

dograjevala po »koščkih«, saj minimalni družinski proračun zadošča komaj za zadovoljevanje najnajnejših življenjskih potreb.

V. Jerič

Jolanda Obreza opravlja dela oziroma naloge administratorke v TOZD PRODAJ.

»V zadnjem času so cene osnovnim živilom, obleki in drugim izdelkom občutno poskočile. Ni me prizadela povišana cena benzina, ker smo se avtomobilu odpovedali že prej, ker smo obnav-

ljali stanovanjsko hišo. Smo štiričlanska družina ter z moživo in mojo plačo ne moremo živeti razkošno, ker oblačila, obutev in druga osnova živila preveč stanejo. Potrebno bo zelo zategniti pasove, če bomo hoteli živeti.«

Odpovedati se bomo moralni marsičemu, na primer dragemu nakupu avtomobila, dragemu mestu, ki ne bo vsak dan na misi, dragim oblačilom, obutvi in tako naprej. Menim, da bi morali povisiti osebne dohodke, ker s tako nizkimi ne bomo več kos podržitvam.«

Novosti iz knjižnice

SALTEN F.: *Bambijevi otroci.*

Knjiga, polna epizod iz življenja gozdnih živali in tudi ljudi, je prav tako uspešna kot pisateljeva prva knjiga *Bambi*.

OLUJIČ G.: *Biserovinasta koža.*

Pravljice iz sodobnega sveta. V njih najdemo hrepenenje po nečem nežnem, po lepoti otroštva, potrebi po skupnem življenu otrok in odraslih.

ROZMAN S.: *Tudi sneg je lahko ljubezen.*

Sodoben slovenski roman, ki razrešuje usode malih ljudi. Dogajanje je postavljeno v zimsko letovišče v času okrog novega leta.

BACHMANN I.: *Malina.*

Na prvi pogled je to zgodba o ljubezenskem trikotniku, vendar kmalu spoznamo, da je to roman duše; prepričljivo so opisana duševna stanja razdvojenosti in obupa.

KAJZER J.: *S tramovi podprtto mesto.*

V časopisnem slogu opisana zgodovina naše dežele; kako je vanjo vdiral veliki svet, kako smo sprejemali novosti in spremembe v posameznih obdobjih.

Skoraj pozabil je, da je invalid, ko je s pomočjo bergel kar odsakoval h graditeljem. A je malo manjkalo, da ni poskočil tudi sivoči Mirenček, ki je že od vsega začetka vodil gradnjo ter razporejal delavce. Ves navdušen je vzkliknil: »Čudovito, Viktor! Pravkar sem nameraval naše voznike poslati domov, ker so končali s prevozi! Zdaj pa, prostovoljci za nalaganje opeke, le pohitimo, ker ostrešje že stoji!«

Najprej so naložili Ozimnikov voz, ki ga je Žirovc takoj odpeljal. Tudi prvi Mirenčkov voz je bil hitro načrtovan, a ga je odpeljal sam Mirenček, ker je bil njegov voznik že na strehi senika.

Pri nalaganju tretjega voza pa se je zataknilo. Kot bi zrasel iz tal, se je pojival Ozimnik: »Prekleti tatov!« Takoj razložite opeko in jo vrnite tja, od koder ste jo vzeli! Potem pa marš z mojega dvorišča!« je rjovel.

Delavci so molče še naprej nalaževali voz. Z divjimi krikli kletev in psovje je Ozimnik skočil k hlevu, pograbil bič, pa planil proti delavcem in s silovitim zamahom oplazil soseda Klepca in staro Žgurovo tetko. In spet je dvignil bič, a je sopihajoč pritekel Mirenček, ki ga je priklicala Fidelakova Pavlica. Skočil je k Ozimniku, mu iztrgal bič iz rok in ga z bičevnikom odločno počil po glavi... Odletel je klobuk, na čelu pa je zrasel precej velik »rog«.

Prijel se je za udarjeno čelo ter hitro pobral in si pokrel klobuk. Ves svoj gnev je strnil v posmeh in očitek: »Tokrat si se prenagli, Pavle! Saj nisem udaril tvojih konj! A tudi na kraj pameti mi ni padlo, da bi ravno ti kradel opeko pri belem dnevu. Sramuj se, Pavle, ker vodiš hlapčevsko tatinsko tolpo!«

Vsa zardela od kuhe je nenadoma pritekla Lucija, ko je zasišala kričanje. Pred starim je njeni postavica

Mirenček pa je godel sam pri sebi: »Kar toži, ničvrednež! Toži za petsto opeki! Nabasali ti bomo v goli tisti prekleti laški in nemški papir, da boš sit! V resnici pa si slab gošpar! Prepeljali smo okrog 2800 kosov opeke, če smo prav šteli... Sicer pa bosta to zadevo uredila z gospodinjo starli ali mladi Fedelak!«

Mrzel sever je prekril nebo s temimi oblaki in sipal redke snežinke. »V jeseni je vreme za plotom,« so menili krovci, ki so na strehi vlagali zadnje opeke. Sosed Klepec je pa le pomagal Urški pognati njene ovčke pod streho.

A so morali tudi graditelji marljivo pospraviti vse preostalo građivo v Fedelakov novi senik. Balo so se, da se ne bi natančni Mirenček spotaknil ob kakšno iver, trsko ali kos opeke!

»Bog varuj! Gospodarni Mirenček pa na vsako smet in ima jezik kot strup,« so si šepetal in očistili gradbišče, da je bilo kot v škatlici.

Lucija je s pomočjo Fedelakovke in Klepčeve pripravila jedil kot za malo ohjet. Nato je vse delavce povabila v veliko jedilnico. Raztegnili so mizo, da je bilo za vse dovolj prostora. Poleg delavcev so privabili tudi njihove svojce, da ne bodo cedili sline ob domačem močniku. Na gospodarjev sedež je posadila Mirenčka, poleg njega pa Žirovca, ki je po njenem ostal duša okleščenje domačije. Že dvakrat je poslala otroke po starega Fedelaka in Klepča, a nista prišla.

»Le kaj je pičilo ta dva stara panja, da se ne prikažeta?« je godrnjal Mirenček in ju odsel še sam povabil. »Saj sta blizu, da bi ju s fračo zadel, a se je zgovoril, ko je tik pred mrakom odhajal.«

(Konec prihodnjih)

MAGDA STRAŽIŠAR MAGDUŠKA OBSOJENCI ZIBELKE

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Že naslednjega dne zarana so prostovoljci iz Poljan in okoliških vasi začeli kopati temelje za Fedelakov hlev in senik, ki bosta pod eno streho. Mirenčki vozniki so z dvema paroma konj dovažali že obdelani gradbeni les, trame in deske. Niso dovolili oddihu niti sebi niti živalim, dokler ni bilo vse na mestu. Naslednj dan pa so iz trga pripeljali še vso zbrano opeko in med zelenjem in žebliči tudi petdesetlitriški sodec Kaprolovega vina za delavce.

Druge skupine so hitele zbirat zidno opeko in uporabne kamne iz ruševin in pogorišč. Vse to so nalažale na Ozimnikov voz, ki ga je vodil Žirovc. Tako so spešili, da so trem zidarjem sproti dovažali potrebno gradivo. Žirovc je spet ozivel in širil dobro voljo po vsem gradbišču. Spodbujal je delavce in gonil svojo vprego, kamor je bilo potrebno.

Delali so tudi otroci in podajali opeko. Bili so tako navdušeni, da so prezrli obtolocene nožice in opraskane prstke. Le Urška jim je najprej bila v napotje, a so našli zapo-

slitev tudi začijo: z velikim ponosom je pazila Fedelakove ovčke, ki so se pasle. Le sosed Klepec je večkrat kar med delom mrknil domov. Opazil je, zvitorepec, da se Fedelakova Švabica pripravlja na svoj veliki dohodek, pa je o tem molčal kot miš, da ne bi po nepotrebni razburjal lastnika.

V teh dneh se je Fedelakovi Marjanci delo podešetorilo. Poleg že običajnih zvez je nadomeščala še Mirenčka in morala poostrosti budnost o premikih sovražnika. Še dobro, da je odhrumela nemška ofenziva, ki se v izropane kraje tokat na vrnila.

Ko so tesači urejali tramovje za vezavo ostrešja, se je Žirovc počil z desnicami po čelu in hitro odsantal k Luciji: »Gospodinja, domilish sem se, da je v rototarnici pri poselski hiši še mnogo nove strešne opeke. Kaj menite, ali je ne bi nekaj odstopili Fedelakovim?«

Samo malo je pomislila, nato pa prvič v življenju odločno ukazala: »Še dobro, da ste se pravočasno spomnili, stric! Takoj naj jo nalože in prepeljejo skozi zadnja vrata k sosedu!«

Delavcem pa je velel odpeljati, ker je bilo opeke na vozu dovolj. Odhajali so, a je za njimi pritekel hričav oslabljen krik Ozimnika: »Tožil bom! Da, tožil za petsto kosov ukradene opeke!«

Obljuba dela dolg...

SPOŠTOVANJE OBVEZNOSTI IZ SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV

Da bi pokrivali nekatere potrebe splošnega družbenega interesa v naši občini, je bilo v preteklem in v tem srednjoročnem obdobju sprejetih več samoupravnih sporazumov. To so predvsem sporazumi za financiranje potreb krajevnih skupnosti, kmetijstva, nekategoriziranih cest, šolskega, klubova samoupravljalcev, celodnevne osnovne šole v Loški dolini, izgradnje vrtca v Cerknici, ljudske obrambe in požarne varnosti.

Vendar pa so se vedno pojavljali spori o tem, kdo obveznosti izpoljuje in kdo ne. Samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti so namreč trdile, da dogovorjena sredstva ne pritekajo, organizacije združenega dela pa, da svoje obveznosti poravnajo. Naposled je bilo sklenjeno, naj občinski upravni organ ugotovi, kakšno je pravzaprav stanje.

Naloga pa je bila težavnejša, kot je kazalo na prvi pogled. Pojavljala se je vrsta vprašanj, ki v sporazumih niso bila opredeljena. Naj omenimo samo nekatera: ali so osnova za obveznosti neto ali brutto osebni dohodki, ali izplačani ali razporejeni osebni dohodki, kaj s tistimi, ki ne oblikuje sklada skupne porabe, kako upoštevati zaposlene, ki prebivajo izven občine, kako upoštevati družbeni dogovor o razporejanju dohodka ...

Zato je dal izvršni svet po opravljeni analizi poudarka predvsem tem vprašanjem ter zadolžil samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti, kot osnovne nosilce, da na podlagi stališč izvršnega sveta pripravijo analizo o izpolnjevanju obveznosti po organizacijah združenega

dela. Žal smo po preteklu postavljene roka ugotovili, da samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti analiz niso izdelale, čeprav je predvsem v njihovem interesu, kako dosledno se obveznosti izpoljujejo.

Zato je moral analizo izdelati upravni organ. Vsekakor so ugotovitve potrdile pričakovavljene, namesto da vladata na tem področju precejšnja anarhija.

Poglejmo, kolikšne so neporavnane obveznosti za leta 1980, 1981 in 1982 po posameznih sporazumih (v 000 din):

— za krajevne skupnosti	3.532
— za razvoj kmetijstva	4.161
— za izgradnjo šolskih objektov	4.270
— za delo kluba samoupravljalcev	1.167
— za celodnevno osnovno šolo v Loški dolini	1.346
— za nekategorizirane ceste (več plačano)	— 115
SKUPAJ	14.361

Pri tem naj poudarimo, da so te obveznosti izračunane na osnovi določil dogovora o razporejanju dohodka, ki omejuje rast skupne porabe. Če bi upoštevali samo določila sporazumov, bi bil ta znesek bistveno večji in bi znašal 25.927.000 din. Poleg tega pa kot obveznikov nismo upoštevali organizacij, ki sploh niso oblikovali sklada skupne porabe ali pa ne v zadostni višini, saj bi bil sicer znesek še večji.

Kot splošne značilnosti pa bimo:

Organizacije združenega dela, pa tudi samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti niso hotele ugrizniti v kislo jabolko in v medsebojnem dialogu obveznosti razčistiti. Verjetno je takšno stanje prijalo vsem, čeprav večji del krivde nosijo samoupravne interesne skupnosti. V takšnem položaju je seveda najenostavnje poklicati raz-

sodnika iz državne uprave, če tudi je to v nasprotju z vsemi načeli dogovarjanja.

Izpolnjevanje sporazumov je bilo v organizacijah združenega dela precej samovoljno, saj si drugače ne moremo razložiti, da obveznosti po nekaterih sporazumih izpoljujejo, po drugih pa ne.

V prihodnje je potrebno izpolnjevanje obveznosti iz sporazumov spremljati sproti, ker sedanji zaostanki predstavljajo priplačilnih izredne težave.

Izvršni svet je zato sklenil, da o teh zadevah obvesti občinsko skupščino in predsednike delavskih svetov, predsednike samoupravnih delavskih kontrol in individualne poslovodne organe.

Ko je bilo pričakovati, je to sprožilo precej odmevov. Naj začet ob njih povemo še tole:

Pri sporazumih gre za obveznosti, ki smo jih zapisali v planške akte. Torej gre pri tem za neizpolnjevanje planov, ki smo jih vsi sprejeli. Vemo, da se je stanje od podpisa sporazumov pa do danes bistveno spremenilo. Če pa že ugotovimo, da so obveznosti za sedanji čas prevelike, moramo dati pobudo za spremembu sporazumov. Vendar pa se moramo pri tem zavedati, da pomeni to tudi zmanjšanje nekaterih storitev, ki jih potrebujemo vsi (od pluženja cest pa do izgradnje šol). Do sprememb pa moramo dosledno spoštovati sprejete obveznosti.

In ne nazadnje, je v razpravah mnogokrat čutiti prizvok, češ da so ti sporazumi stvar občinske uprave. Povedati moramo, da boljše delovanje krajevnih skupnosti ne more biti samo stvar občinske uprave, pa tudi ne bolje vzdrževane ceste ali novi šolski objekti. To so storitve, ki jih potrebujemo vsi in jih moramo kot skupne tudi obravnavati. Zato je nesprejemljivo, da najprej poravnamo iz sklada skupne porabe svoje lastne potrebe, ostale obveznosti pa izpustimo ali jih odložimo.

P. Oblak

Strelske novice

TEKMOVANJE NA PREMIČNO TARČO

Strelska družina SVOBODA iz Senožeče je organizirala prvo republiško tekmovanje na premično tarčo — »divjega merjasca«. Kot prvi v Jugoslaviji so zgradili strelische za to zanimivo športno panogo.

Vsek strelec je imel štiri poskusne strele, od tega dva v počasnem teku tarče ter dva v hitrem teku. Za oceno so streljali po deset strelov v počasnem in po deset strelov v hitrem teku z malokalibrsko puško na 50 metrov.

Tekmovanja se je udeležila tudi strelska družina BREST in zasedla odlično 5. mesto. Med posamezniki se je izkazal mladi strelec Leon KEBE, ki je s 131 krogi zasedel 5. mesto.

REGIJSKA TEKMOVANJA

V Postojni so bila regijska tekmovanja za pokal strelske zveze Slovenije in memorial Vasje Klanjšča. Za pokal SZS je v ležečem položaju z malokalibrsko puško zmagała Postojna pred Brestom. Za Klanjščkov memorial v trostavu ter sestavi ekipe dveh članov ter dveh mladincev pa je zmagała ekipa BRESTA.

PIŠTOLJAŠI — SOLIDNI

V Ljubljani je bilo republiško tekmovanje z malokalibrsko pištolo DRULOV. Tekmovanja se je udeležilo 41 strelec iz pet najstarih družin, ki so zmagali na regijskih tekmovanjih ali dosegli zahtevano normo. Strelska družina BREST je nastopila v članski konkurenčni in zasedla 6. mesto s 1287 krogi. V ekipi so bili: Janez MATIČIČ — 456 krogov, Jože KEBE — 425 krogov, Miro KUNSTEK — 406 krogov.

POKAL STRELSKE ZVEZE SLOVENIJE

Republiško tekmovanje za pokal strelske zveze Slovenije je bilo v Ljubljani. Letos je pokal osvojila ekipa SD Kamnik. Strelejali so v ležečem položaju 40 nabojev za oceno z malokalibrsko puško. Strelska družina BREST je v oslabljeni sestavi Jože KEBE (347 krogov), Janez MATIČIČ (326 krogov), Milan ZALAR (314 krogov) in Janez OBREZA (302 krogov) zasedla 16. mesto.

PROGRAM PRIREDITEV OB PRAZNOVNU LETOŠNJEGA OBČINSKEGA PRAZNIKA

Nedelja, 2. 10. 1983

Ob 9. uri teniški turnir v počastitev občinskega praznika na Rakeku (Dovce)

Nedelja, 9. 10. 1983

Ob 10. uri prvenstvo osnovnih šol za prehodni pokal kolegarskega kluba Gradišče v Cerknici

Petak, 14. 10. 1983

Ob 17.30 uri slovesna seja sveta glasbene šole Frana Gerbiča, ob 19. uri koncert ob 25-letnici glasbene šole v dvorani občinske skupščine v Cerknici

Sobota, 15. 10. 1983

Ob 9. uri slovesna seja skupščine občine Cerknica, vodstev družbenopolitičnih organizacij in skupščin interesnih skupnosti v sejni dvorani občinske skupščine v Cerknici

Torek, 18. 10. 1983

Ob 14. uri slovesna seja zadružnega sveta ob 35-letnici Mercator — Kmetijske zadruge Cerknica v zadružnem domu v Grahowem

Sreda, 19. 10. 1983

Ob 9. uri delovno srečanje gospodarstvenikov pobratenih občin Cerknica in Čabar

Petak, 21. 10. 1983

Ob 12. uri otvoritev novih proizvodnih prostorov Kovinoplastike Lož — TOZD Orodjarna v Ložu

Sobota, 22. 10. 1983

Ob 14. uri obeležitev del na vodovodu Osredek in dokončanje elektroomrežja Koščaki in Korošče

Nedelja, 23. 10. 1983

Ob 9. uri tradicionalni množični pohod na Slivnico

F. Mahne

brestov obzorník glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(Iz številke 72 — 30. september 1973)

VELIKO PARTIZANSKO SREČANJE V CERKNICI

Zastave bojne! Praznično čista, okrašena in zadržano slovesna jih je pričakala Cerknica. Privihale so kot brigade s hribov — iz zadnjega zaselka partizanske Notranjske, iz sosednje Čabrske, tam s Štajerskega, pa s primorskoga Krasa, iz trpljenja vajene Bele krajine ...

Od vseposod so se zgrnile v Cerknico množice skromnih, molčečih aktivistov, v gozdovih preizkušenih borcev, ki so streljali na smrt samo, preživelih internirancev, ki so jo goljufali; in prišlo je mladine in prišlo pionirjev, da bi videli zgodovino samo, da bi jo videli zbrano na enem mestu, pred tribuno zmagovalca, da bi jo videli in slišali po treh desetletjih.

BREST: 5 + 1

V dneh od 4. do 9. septembra 1973 je bilo v našem podjetju živahnejše kot običajno. Kako tudi ne, saj smo se odločili o novi organiziranosti podjetja v smislu ustavnih določil o temeljnih organizacijah združenega dela.

Nedvomno pomemni razgibanja javna razprava o podatkih iz analize o pogojih za organiziranje TOZD in organiziranje samo v BRESTU nov, pomemben korak v poglabljjanju samoupravnih razmerij naše, skoraj dvatisoč-članske delovne skupnosti, ki ima pomembno vlogo v slovenski lesni industriji. Odločitev, s katero smo v podjetju organizirali pet temeljnih organizacij in enoto skupnih dejavnosti s posebnim samoupravnim položajem, pomeni za nas zaključek pomembne faze pri urejanju ekonomskih in drugih odnosov med poslovnimi entitativi. Dobili smo ustavno-pravno potrditev, da bila smer, ki smo jo v podjetju zastavili že leta 1965 z delno razdelitvijo premoženja in poslovnih odločitev — pravilna.

SEPTEMBER — MESEC SEJMOV

Vsakoletno prodajno sezono pohištva pričenjamamo s sejemskimi nastopi, na katerih prikažemo celotni assortiment naše proizvodnje. Letošnji september je bil rekorden po številu nastopov, pa tudi po njihovem trajanju. Že julija in avgusta smo kljub sezoni dopustov mrzljivo pripravljali vzorce, ki naj bi na sejmih predstavljali našo dejavnost. Kljub pravočasnim naročilom vzorcev se je tudi tokrat ponovila stara Brestova praksa, saj so bili vzorci izdelani dobesedno zadnjo minutno. Delno opravičilo taki živčni vojni je lahko le natrpanost sejemskih prireditev.

Začetek meseca je bil ubijajoč. Sodelovali smo namreč na naslednjih sejemskih prireditvah: sejem v Leipzigu od 2. do 9. septembra, sejem v Plovdivu od 3. do 10. septembra, sejem v Budimpešti od 5. do 15. septembra, velesejem na Dunaju od 5. do 9. septembra in naslednji dan še Zagrebški velesejem, ki je trajal od 6. do 16. septembra.

NOVA IZOBRAŽEVALNA SEZONA

Na začetku šolskega leta smo odprli nov letnik tehniške šole, v katerega se je vpisalo 29 dijakov. Pouk je stekel normalno in prvič letos je prosta tudi sobota, tako kot na drugih šolah, kar so z zadovoljstvom pozdravili dijaki, pa tudi predavatelji.

Tako naša tehniška šola ne bo prenehala z delom, kar bo v korist podjetju, staršem in mladi generaciji, ki išče svoje poti.

Že večkrat je bilo poudarjeno, da oddelki tehniške šole omogočajo šolanje mladini iz socialno šibkejših slojev.

To trditve potrjuje tudi letosnji vpis: osemnajst dijakov je iz delavskih družin, štirje iz uslužbenih, trije iz kmečkih in štirje iz upokojenskih. Tudi podjetje je močno zainteresirano, da si pridobi dovolj strokovnega kadra. Sploh je kadrovanje dolgoročno in daje rezultate šeče čez deset in več let. Nihče ne more trditi, da bi tedaj potrebovali samo nekvalificirano in priučeno delovno silo.

NAŠE MALO MESTO

Novost v našem malem mestu! V oktobru bodo pri avtobusni postaji odprli kemično čistilnico. Strošek manj, saj v prihodnje našim občanom ne bo treba nositi oblek na čiščenje celo v Ljubljano.

Filmi v oktobru

Cenjene obiskovalce posebej opozarjamamo, da bo od 1. oktobra dalje začetek popoldanskih predstav ob 16. uri, večernih pa ob 19.30.

1. 10. ob 19.30 in 2. 10. ob 16. — ameriški filmski spektakel DESET ZAPOVEDI I. del.
1. 10. ob 16. in 2. 10. ob 19.30 — ameriški akcijski film NEW YORK 1997.
3. 10. ob 19.30 — španski erotični film UČENKE.
6. 10. ob 19.30 — italijanska erotična komedija LJUBICA POD POSTELJO.
7. 10. ob 19.30, 8. 10. ob 19.30 in 9. 10. ob 16. — ameriški filmski spektakel DESET ZAPOVEDI II. del.
9. 10. ob 19.30 — ameriška kriminalka DAMA V RDEČEM.
10. 10. ob 19.30 — ameriška grozljivka ZVER V ČLOVEKU.
13. 10. ob 19.30 — ameriška drama DAN, KO SO SE VSI SMEJALI.
14. 10. ob 19.30 in 16. 10. ob 19.30 — japonski erotični film KRALJEVSTVO ČUTIL.
15. 10. ob 19.30 in 16. 10. ob 16. — nemški western WINNETOU MED JASTREBI.
17. 10. ob 19.30 — ameriška kriminalka ANGEL MAŠČEVANJA.
20. 10. ob 19.30 in 24. 10. ob 19.30 — ameriška komedija EDINI MOŠKI NA SVETU.
22. 10. ob 16. in ob 19.30 — japonski zgodovinski film SHUGONOV SAMURAJI.
23. 10. ob 16. in ob 19.30 — ameriški pustolovski film VELIKO TVEGANJE.
27. 10. ob 19.30 — nemška komedija KJE SE BOVA LJUBLILA?
29. 10. ob 19.30 — italijanski pustolovski film ŠERIF V DOLINI NILA.
29. 10. ob 16. in 31. 10. ob 19.30 — japonski fantastični film SPORČILO IZ VESOLJA.
30. 10. ob 16. in ob 19.30 — hongkongški akcijski film BOJEVNIKI IZ HRAMA KUNG FU.

Tokrat vam kot zadnjo v naši rubriki »Sportni portreti« predstavljamo ANO URBAS, članico kegljaškega kluba Brest, zaposleno v TOZD PRODAJAH — Brest.

— Kdaj si se začela ukvarjati s kegljanjem?

S kegljanjem sem se začela ukvarjati pred tremi leti; najprej bolj za rekreacijo, potem pa tudi tekmovalno. Pri prvih kegljaških korakih so mi veliko pomagali tekmovalci iz Brestovega kluba s svojimi nasveti in izkušnjami, tako da sem kmalu dosegla nekaj vidnejših rezultatov predvsem v mladinski konkurenči.

— Tvoji večji uspehi?

Tretje do četrto mesto na mladinskem prvenstvu Slovenije, četrto mesto na izbirnih nastopih za mladinsko reprezentanco Slovenije, v katero sem se tudi uvrstila, 21. mesto na prvenstvu Jugoslavije za mladinke, 6. mesto na slovenskem prvenstvu v dvojicah ter 4. mesto na prvenstvu Notranjske za članice.

Glede na to, da imam pravico nastopati za mladinke še dve leti, upam, da bom ostala še naprej v vrhu slovenskega mladinskega kegljanja, predvsem zato, ker je večina boljših mladink v Sloveniji prenehala nastopati v mladinski konkurenči zaradi starosti omejitve (23 let).

— Bila si izbrana tudi za športnico občine Cerknica. Kolikor je v kategoriji leta?

To je bilo dvakrat, in sicer za leti 1981 in 1982. Vendar bi priporočila, da ženski šport v naši občini sploh ni razvit, saj se poleg mene tekmovalno ukvarjajo

KEGLJAŠKE NOVICE

Pred dnevi se je v Celju končal prvi del prvenstva posameznikov Slovenije, na katerem so sodelovali tudi štirje člani KK Brest. Najboljši rezultat je od naših igralcev dosegel Tone Založnik, ki se je z rezultatom 1779 kegljev uvrstil na 12. mesto. V naslednjih dveh nastopih, ki bosta na Jesenicah in na Bledu, ima še veliko možnosti, da se uvrsti med 10 najboljših v Sloveniji, ki se bodo pomerili tudi na državnem prvenstvu. Razlaga do šestouvrščenega je zelo majhna, tako da ima Založnik zelo lepo možnost.

BRESTOV OBZORNÍK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vojko HARMEL, Viktor JERIČ, Srečo KNAP, Darko LESAR, Božo LEVEC, Matija MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez OPEKA, Vanda ŠEGA, Marjan SIRAJ in Franc TURŠIČ.
Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Anton PERČIĆ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavljanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek ali prometa proizvodov (imenje sekretarja za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Sportni portreti

s športom le še članice košarkarskega kluba.

— Tvoji prihodnji kegljaški načrti?

S kegljanjem mislim nadaljevati še naprej. To sezono sicer še nisem začela z rednimi treningi, ker so sedaj tudi slabi pogoji na samem kegljišču, ki že nekaj časa ni ustrezno oskrbovano.

— Kaj je z Brestovo žensko ekipo?

Brestove ženske ekipe ni in je najbrž tudi nekaj časa še ne bo. Kegljanje namreč zahteva precej časa in veliko mero resnosti, če si že v ekipi. Sicer pa so težave s sestavo ženske ekipe že za manjša tekmovalja v okviru de-

lovne organizacije. Mislim pa, da za takšno podjetje, kot smo, to ne bi smelo biti vprašanje.

Mogoče je za slab odziv na žensko kegljanje krivo tudi vodstvo kluba, ker žensk ne želi ali pa ne zna pridobiti. Prihodnje leto bo v Ljubljani svetovno kegljaško prvenstvo in mislim, da bo takrat najbolj primeren čas, da se vsi v klubu vyzavamo in z ustreznimi nastopi privabimo čimveč žensk v naš klub. Takšna prvenstva v naši republiki so kot načrt za popularizacijo posameznih športnih panog, tokrat kegljanja. V veliki meri pa bo to odvisno tudi od tega, kaj bo z našim kegljiščem.

Pripravil F. Gornik

Kaj je (bo) z Brestovim kegljiščem?

Bolj ko se bliža jesenska kegljaška sezona, pogosteje je slišati gornje vprašanje. Ne le med tekmovalci kegljaškega kluba, ampak tudi med ljubitelji kegljanja — rekreativci in drugimi več ali manj stalnimi obiskovalci kegljišča. Naj to vprašanje zastavimo tudi v našem glasilu.

NEKAJ ZGODOVINE

Februar 1962. Iniciativni odbor za izgradnjo kegljišča zaprosil načrta o takšni preureditev prostora.

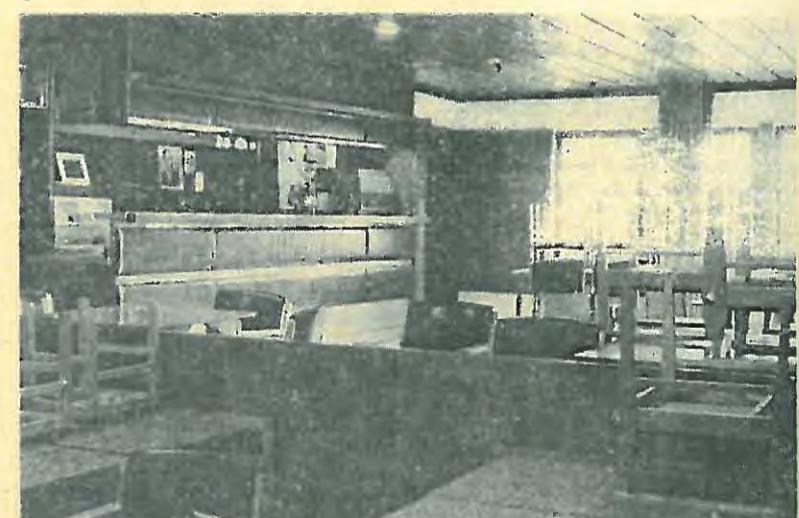
April 1963. Kegljališče formalno prevzame Brestova temeljna organizacija Pohištvo Cerknica. Ustanovljena je nova komisija, ki naj pripravi predlog o delovanju kegljišča.

August 1963. Skica za preureditev kegljišča je končno izdelana. S TOZD Pohištvo je sprejet dogovor o gradbenih in drugih delih, ki naj se pričnejo s 1. septembrom in končajo 1. novembra letos. Odobrena so finančna sredstva — predračun 1.200.000 dinarjev.

September 1963. Pojavljajo se mnenja, da bi preureditev prestavili na pomlad prihodnjega leta. Kegljališče je seveda še vedno zaprto, njegova usoda pa prav nič bolj jasna kot prej.

IN PRIHODNOST?

Kegljališki klub Brest ima od 1. oktobra do konca februarja glavno tekmovalno sezono. Ali bo moral samo gostovati? Za 10. decembra letos je predvideno re

Kegljališče sameva in čaka ...

BLIŽJA PRETEKLOST IN SEDANJOST

4. oktober 1981. Omenjena pogodba se izteče. Se v tem mesecu je organiziran razgovor med predstavniki kegljaškega kluba in delovne organizacije Brest o prihodnjih usodi kegljišča. Ostane le pri razgovorih.

September 1982. Novi razgovori o kegljišču. Ustanovljena je posebna komisija, ki naj pripravi ustrezni predlog do konca leta.

Februar 1983. Pojavlja se nova ideja o namenljivosti kegljišča — tudi o njegovem gostinskom delu. Naročena je idejna skica

publiško tekmovalje moških ekip v Cerknici. Ali ga odpovedati ali ne? Kaj bo z rekreativnimi kegljači iz vseh delovnih organizacij v občini, ki se čez vso zimo redno uklvarjajo z rekreativnim kegljanjem? Junija prihodnjega leta bo v Ljubljani svetovno prvenstvo v kegljanju. Ali bomo tedaj, ko z gotovostjo lahko pričakujemo še več zanimanja za ta šport, v Cerknici še vedno brez kegljišča?

Cela vrsta teh in drugih vprašanj, na katera pa še ni odgovorov ...

Podatke pripravil: F. Gornik, zapisal B. Levec